

౧౦౫౨౯

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2

చెన్న పట్టణము 1915 సం. సెప్టెంబరు నెల 3 వ తేది శుక్రవారము

No 188

పుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ నవమి.

సంచిక ౧౩౩

గాంధర్వ ప్లాటు హార్నియములు.

హిందూస్థాని కర్ణాటక కీర్తనలకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా రచయించబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 30-0-0
2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారం
వై హార్నియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రో
లలోపుగా రీటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద రూ. 17-00 మొ
తము ఆణిముత్య హార్నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు
నే న్యాయముగా హార్నియములవారిని శిక్షింపజేయుటకు
గ్రంథమునదివల్లము శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమా చార్యుల
3 నాటకపాటలు సహజముగా విశేషముగా భిక్షుగురువు
గన ఆలస్యముచేసి మోసపోయిరి. వెల 2 రూ. సాయము మా
మీ, రోజుకు, సింగరు, రాశీ, సర్, హుబుకు, బ్రయింపు
లన్ని కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.

మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజన్స్ సి,
15, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

మోటారు బండ్లు.

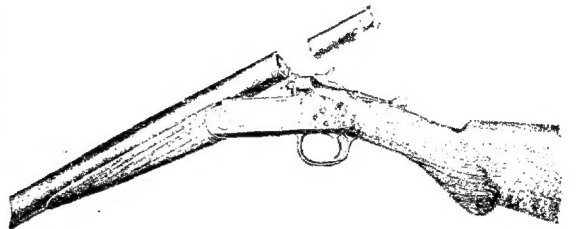
ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి
మీద నుమారు ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు
గాక మార్గమందు దొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగు
చున్నది. ఈ దిగువ కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సదుపాయ
మును నాలోచించి సెప్టెంబరు 15 తేదీనుండి గాని వీలను
బట్టి అంతకుముందుగా గాని మోటారులను కాకినాడ నుండి
కోటిపల్లి వరకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసివారు. గనుక ఆం
ధ్రకు తెలియజేయడమైనది. మోటారుబండు కావలసినవారు
ఈ దిగువ కంపెనీవారికి వ్రాసిన నుంచి దొరకగలవు.

The English Motor Transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,
ఆటోమొటైలు ఇంజనీయరు,
ఆచంట నుబ్బారాయణ ప్రాచురియరు, కాకినాడ

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు
మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా
విక్రయించబడును. వలయునాకు క్యాటలాగులు
ఈ అక్షనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొని వచ్చుడు.

యస్. వి. రామానుజం లెట్టి అండు కో,
12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

THE DOWN OF HOPE,

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

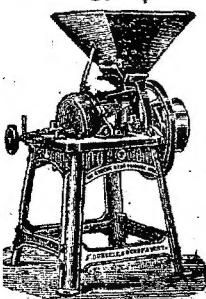

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

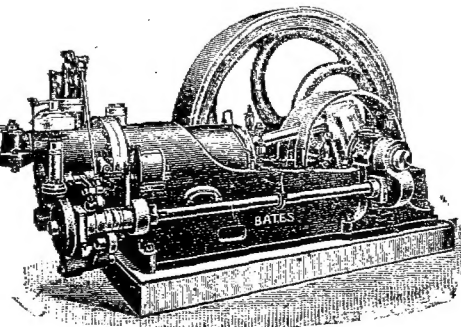
AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

నేట్టు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యేర్పాట్లతో
మర్చుడి యెట్టి నూనెతో నయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు
బండుటవల్ల వేసవలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి.
గానెభిర్చు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా శీతగాదు
కత్తర లేకయే వ్యవసాయదారే చాలవోట్లు పనిచేయుచున్నారు.
విని నడుపుట అతి సులభము. వెలులు అతి సరసము. 2½ మొదలు
5 గుణ్ణముల పవనవరకు వాటియాకత్తు స్పేరు సామానుల సహా
పెప్పుడున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.

సిండిచేయు యంత్రము.

గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా వీరు పర్వతాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకములపంపులు
ప్రత్తియంత్రములు, బియ్యపు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు
మాలర్లు, వాట్లు చిల్లరసామానులు, బెల్లింగులు, చెక్కులు, వేరింగులు, సాప్టింగులు
సిలెండరు ఆయిల్లు, వగయిరా యాకత్తు వాణ్యమయినవి సరసమున భరలకు అర్జునుచున్నవిక
వెంటనే పుష్కలముచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలుగాని కంట్రాక్టుచేసిన ఏ ఏజెంట్లుగాను,
సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
ఇంజనీర్లు,

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. సెకండు వైను బిచ్, మదరాసు.

వెల స్వల్పము!

గుణవర్ధకము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బాపును.
పార్శ్వపుకొప్పుల బారవోలును. పోల్లపోగొట్టును.
సువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు
ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము
సంపభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగకు.

దంత మార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0.2-0 12½ రూ. 1-2-0

ఈ దంతమార్గము
నో పండ్లు, నో మేలు
లనవిగుట్టుకట్టెడును
చిగుళ్ళనుండి రక్తము
నవించుచుండును. కో
ట దుర్బంధము లే
యందును. పండ్లు
మత్తములవలె తేల్
గానుండును.

పర్యవసానము
X వాడుటకు దు
య్యున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

కొరుకు సవామేహములకు ఈమాత్రము బాగుగపనిచేయును
వీటిని తినుచు పుండుపడినవోట తైలమును రాయవలయును
ఇవిరక్తగుడ్డికి మేహకారక బాధ్యములకుకూడ ఉపయోగించును

అమృతాంజనము డిపో, పోర్టు, బొంబయి.

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టివీధి, నడగాను.

క్రిమినల్ సందేహములు.

౧౮౧౬ సం. 11 రిగ్యులేషను ౧౦ క్షేపణ మొదటి క్లాసుక్రింద కొట్టిపెట్టెట్లు గ్రామమునకు కొట్టెట్లో పిర్యాది జరిగి అది విచారింపి ఒకకోణ పగలు ౧౧ ఘంటలకు తీర్పు చెప్పబడినది. మద్యుకి ౧౧ ఘంటల కాలము విడిఖయదు. తీర్పుచెప్పినది లగాయతు అయితి. జరిగిన పదనలనెట్లు యేర్పడతూ వున్నది. గనుక గడకు పగలు ౧౧ ఘంటల లగాయతు అయితి. జరిగినది. అయితే ఖయదు యెప్పుడు విడుదల అగుచున్నాడంటే ఆరాత్రి ౧౦ ఘంటలకు విడుదల అగుచున్నాడు. ఆకోణ సాయంత్రం ౬ ఘంటల మొదలు రాత్రికాలముక్రింద లెఖ చేయవలసి నట్లున్నది. రాత్రి ౧౦ ఘంటల కాలమున్నకు ఖయదీరి విడిపించవలసినట్లు యెచ్చటను చెప్పబడి యుండలేదు. ఉదయమువరకు వుంచి విడుదలచేస్తామంటే అక్రమముగా ఖయదులో వుంచినట్లు యేర్పడతూ వున్నది. రాత్రి ౧౦ ఘంటల కాలములో నయినా విడుదల చేస్తామంటే ఆక్రమమునకే మద్యుకి నీళ్ళతోబడి చచ్చివుండిన యెడల తెల్లవారి విచారిణిలో రాత్రి గ్రామమునకు వాలోయండినాడు. ఆయన యేమి చేయించినా ఆ మద్యుకి బంధువులు చెప్పే యెడల గ్రామమున కుమిదో అనుమానం కలుగుచున్నది. లేదా యెట్టిది ముందు తటస్థించి జోవుచున్నది యెచ్చించి కీడు తగ్గించి చేస్తామనే ముదల చేసిన తప్పు గొప్పదిగా యేర్పడుచున్నది. లేదా ఆ కోణ 2 ఘంటల ఖయదీలో నుంచి యింటికి పొమ్మని మరునాడు రమ్మనమరి కొడక 3 ఘంటల కాలం ఖయదులో నుండిమరి చెప్పట వ్యాయకాస్త్ర విరోధ మనిపించుచున్నది. ఇట్టి కాస్త్రము తటస్థమైన యెడల గ్రామ మునకు ఏమి చేయవలయును.

(2) ౧౮౧౬ సం. ౧౧ రిగ్యులేషను ౧౦ క్షేపణ మొదటి పిర్యాదులో మద్యుకి పిర్యాదకకలు కోరినాడు. పయివేటు గా యిచ్చట చట్టవిరోధము. వట్టివగాయిచ్చటకున్నా ఫలాని విధముగా యిచ్చవలసినట్లు చట్టములో చెప్పలేదు. అదే కేసులో మద్యుకి తీర్పునము అప్పలనిమిత్తము కోరినాడు. నకలుకూడాతేరే అప్పలపట్టు. నకలు యిచ్చవలసినట్లుగాని, ఫలానివిధముగా యిచ్చవలసినదనిగాని గాని మునకు చట్టములో చెప్పలేదు గనుక యీనకట్లు కోరినపాటి గతియేమి.

(3) ౧౮౧౬ సం. ౧౧ రిగ్యులేషను ౧౦ క్షేపణ మొదటి పిర్యాదులో మద్యుకి పిర్యాదకకలు కోరినాడు. పయివేటు గా యిచ్చట చట్టవిరోధము. వట్టివగాయిచ్చటకున్నా ఫలాని విధముగా యిచ్చవలసినట్లు చట్టములో చెప్పలేదు. అదే కేసులో మద్యుకి తీర్పునము అప్పలనిమిత్తము కోరినాడు. నకలుకూడాతేరే అప్పలపట్టు. నకలు యిచ్చవలసినట్లుగాని, ఫలానివిధముగా యిచ్చవలసినదనిగాని గాని మునకు చట్టములో చెప్పలేదు గనుక యీనకట్లు కోరినపాటి గతియేమి.

1821 సం. 4 రిగ్యులేషను 6 స్కెన్డల్ కారము మద్యుకి రూ 0-14-0 లు ఖరీదుగల టెంకాయలు పోలిచేసి నట్టి మద్యుకి పోలీసువారు పట్టుకొని గ్రామమేజిస్ట్రేటు వద్ద ఒప్పగించినారు. ఆకోణనే పిర్యాదించుదు పూర్తివిచారణ జరిగినది. మద్యుకి తన తరపున దీవెన్న విచారింపమని కోరి మగ్గురుసాతులను కోరినాడు. యెద్ద గ్రామములో లేదు. మూడుకోణలకుగాని వారురారు. అంతవరకు ఖయదీరి గ్రామ మునకు యేమి చేయవలయును. జూరీను తీసికొనుటకు అధికారము లేదు. మద్యుకిని పూరకనే విడిచిపెట్టితే కేసు మిద-వెట్లుతాడు. మర్రి రాదు. పోలీసునకు మర్రివంపుతానుకు వంటే రిమాండులేనే వాండ్లుతీసికోనరు. రిమాండు యిచ్చటకు గ్రామ మేజిస్ట్రేటుకు అధికారములేదు. దీవెన్న నిరాకరించి కీషించుకానుకుంటే న్యాయనిర్ణయం అనిపించుకొంటిరి. అంతకాలము ఖయదులో వుంచుతానుకుంటే గ్రామ మేజిస్ట్రేటుకు కీడు చేయు అధికారముకంటే చాలా కాలము ఖయదులో వుంచునట్లు యేర్పడతూవున్నది. ఏన్నడి నా పర్యాదేదంకొన్నా ఖయదును యెంతకాలం యెచ్చట వుద్రవరచవలయును. వానికి అన్యం యేలాగు జరగవలయును. ఒకవేళ గ్రామ మేజిస్ట్రేటు పెట్టించిన అది యెచ్చట యేవిధముగా ముజరావచ్చును. గాన దీవెన్నవిచారణ పూర్తి అయ్యేవరకు ఖయదీరి గ్రామ మేజిస్ట్రేటు యేమి చేయవలయును.

గూడూరు. బత్తల వెంకటరమణయ్య నాయుడు.

చుండుకు నూనె

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానెను. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు. అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రీకోడ్డు, బొంబాయి 7, తంబుసెట్టిపేటి మదరాసు.

ఒక మనవి.

కైకలూరు తాలూకా రాచవట్టణమున జరిగిన 24వ కృష్ణమండలసభవారి 17 వ తీర్మానము ననుసరించి నిశ్చయము చేయవలసినదిగా:-

ప్రస్తుతము విద్యాభివృద్ధికి మనదిట్టము పట్టణములకేరి, అసహ్యకరమును సుందరించుల నివసించుచు ద్రవ్యాధ్యక్షకై చెడువస్తువుల సైతము ఉపయోగించి ధూమపాన బహు అపాయకరములగు బంధారముల భుజింపుచు, శుభ్రముగ బెరిగిన శరీరములకుడ జెడిపోవునట్లు జేసికొనుచున్నారు. క్రమేపి, మనము నానాటికి ఊదశశుభ్ర జెందుచున్నారము. నేలములగచెట్లకు నిచ్చునలవేయుననుపామెక నిజమగుచున్నది, మన పిల్లలు, శరీరదాగ్ధ్యముగల తాపీ వనివారు, వేర్వేరుగల కమ్మరులు, తుదకు కూలిపనులు చేయువారుగనైనను కావడము ప్రశస్తముగాని, శరీరపూర్వము లేనట్టియు అసౌఖ్యమున నీరు లాడునట్టియు, ఏబివత్సరముల లోపలనే మర్త్యలోకము విడ నాడునట్టియు పట్టవేడై భురంధరులగుట ఎంతమాత్రముకేయి శుభ్రముగాదు. పరియూత సంవత్సరములకే ముడుగతిరూపము వహించి, వెంట్రుక లన్నియు నెరసి, ముక్కున అద్దములేనిది చూపు ఉండుటలేదు. ఇది కడు విషయమగు నంశము. ఇకనైనను మేల్కొననియెడల హిందూజాతి కడు నీచత్వ మొంది నశింపగలదు. అట్లుగాకుండ జేయుట అన్ని ధర్మముల కంటెను గొప్పది. శరీరదాగ్ధ్యం ఖలుధర్మ సాధన మను పెద్దల వాగ్ధ్యము గురైగనివారులేరు. కాని సర్వధర్మములకు చూల కారణమగు శరీరపోషణను గూర్చి చింతించుటయే మారివారు. పిల్లలను నరిగి పెంచు విధానము పెద్దలదై యున్నది. కాబట్టి, ఆర్యవంశములుట్టి 'ధర్మమే జయ' మనుకొను తమవోటి వారిని విశేషముగ హెచ్చరించుట యవసరము. కొంచెము శ్రద్ధ వహించి పిల్లలకు సరియగు వసతుల నేర్పరచి వారు శరీరబలము కలిగియుండెడిలాగున జేయగోరెదను.

మరియు, పాఠశాలలో వ్యాయామము లెంతమాత్రము గానరాకున్నది. దినమునకు తమనెరిమిది గంటలైనను పుస్తక ములపై తనికేపాట్లుతడు దురాచారములు లెక్కననున్నది. బడి విడిచివచ్చిన పిల్లలనైనను కొంచెము స్వేచ్ఛగ అనుకొననియక, "వెదవా చదువుకొనరా" అను దురభ్యాసము పెద్దలనేకులకు కలిగియున్నది. ఏమనవలయును మనచుండిన మనము గ్రహింప లేని యవస్థలో నున్నారము. పాశ్చాత్యజేతుల జూచిన నొక్కొక్క పాఠశాలయం దెన్నిన్ని వ్యాయామము అన్ననో గనవడును. బుద్ధికుశలతతో గూడ నమముగ శరీరపూర్వము వృద్ధి జేయుచుండురు. పాఠశాలాధికారులు ఈజేతనం దెచ్చటను వ్యాయామముల తగురీతిని హెచ్చించుటలేదు సరిగదా; నిర సనగూడ జేయుట చూచుచున్నారము. ఇట్లు చేయుటవలన యనేకపాపముల నొడిగట్టుకొను చున్నాము. మన లోకము వలన మన విడ్డబతు కలిగెను బాధ లన్నిటికి. మనమే కార కులము. వారి జీవితము తగ్గినను, అదియు మనకే చెందును. కావున సోదరులారా! మన బాధ్యతలజయము ఇచ్చుక చింతించి తమ మార్పులు చేయుదురగాక. వ్యాయామములకు హెచ్చుద్రవ్య మవసరములేదు. మన పెద్దలకాటి వస్త్రములను రప్పించిన స్వల్ప వేతనములకు లభ్యమగుదురు. ఇరువది ముప్పది రూప్యములనిచ్చి జిమ్మాప్తరుల చెట్టుకపోయినలోపము కలుగదు. దండెములు, బస్కి, బావాక్రలు తిక్కెడు మొదలగు పురాతన వ్యాయామములవలన ఈనాటి కొయ్య గుట్టుములు నిచ్చెవలవలక కలిగెడు వర్తమానకంటే హెచ్చు లాభము త్వరలో కలుగగలదు. ఏమోవాగినితినని, నిరసించక, కొంచెమూర మాలోపించి, తగు వ్యాయామముల త్వరలో జేసి, ఆర్యధర్మము గురైగిన వారమని, యనుపించుకొనడని పొగ్గించుచున్నాను. కృష్ణాదీల్లాసంఘము, వేమూరి వేంకటసుబ్బారావు, చదిరేపట్టణము. కార్యదర్శి.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి ఆత్మార్థవాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుకాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాయ నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందనవనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖము: వాసనను అనభవింప వచ్చునో అంతఅనభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేజేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపుడు.

- వెల 1/2 డ్రాము 1-8 రూ. 0-8-0
- ,, 1 డ్రాము 1-8 ,, 0-12-0
- ,, 1/2 అవున్సు 1-8 ,, 2-0-0

ట్రెట్టోదిల్ బహారు సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0-1-0.

ఏజింటియన్లవద్దను ట్రెట్టోదిల్ బహారు కేరసు పరిశీలించి తీసువలెను. ఈసుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి మహిళవంది గొప్పగొప్ప కేరసుల దుకాణములలో దొరుకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు:-అండ్లొ ఇండియన్ డ్రగ్స్ అల్ కెమికల్ కంపెని, నెం 153 జూమూమసీరు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్:-మేవతా ఫురూకర్ మూర్తి, నెం 29, నైసబాద్ రోడ్, భూలంకడిపూడి. మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1.8 ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

2+0 కట్టలుగల పెట్టె 1-8 ఆ 12

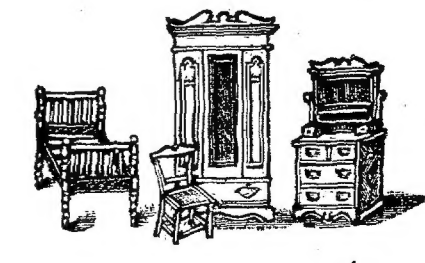
మీ ఆ గరవకాగములకు చీమలును పడక టిండెయను నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేజీలను చివకలనుండి కాపాడును

స్టేషన్, ప్రైవేటు డ్ వలేయోకోగములు రావండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకపారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిష మైన నుండ నేరకు. ఆ నేక వస్తుప్రదర్శనములయందు ఆ నేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అజామి అందు కంపెని, ఒపాక, జపాన్ పారిశే తయారు చేసెడివది. పాడరుపాట్లములు ముడిరూపుటకుగాను ఆ ట్రాజాటికి కంపెని సంపాదన పల్లెట్లొనండి వాగియువారు తమ చిగునామ, పోస్టు, జిల్లా, :డివిడిగా వాగియిచ్చవలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:- టి. వార ఆండుకో. 16 నైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు. 286

మన వ్యక్తులకు వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింప జేయదురు. ప్రపంచ ప్రసిద్ధివడిసిన జపాను దేశీయ తయారు చేయబడినది.

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యపనులను జేయు డి. వి. రావు ఆండుకంపెని జనరల్ పేటర్లు రోడ్డు. మదరాసు ఎస్. సి. సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

వ్యవసాయము

ఇంగ్లాండు, ఆమెరికా, ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, బెల్జియం, పాశ్చాత్య, విశ్వవ్యాప్తముల వ్యవసాయములకు ఇండియా దేశ వ్యవసాయములకు భేదమును దురుద్దేశముగా కల్పించి యున్నది. ఇండియా వ్యవసాయము ప్రజ్ఞావంతమునకు అట్టిదిగా పరిగణింపబడినది. పాశ్చాత్యులు తమ భూములయందు వృద్ధిగల ముఖ్యములైన పంటలు మూడు కనిపెట్టబడినారు. అవి నైట్రోజన్ (Nitrogen) పోటాష్ (Potash) అనునవి మూడు ముఖ్యములుగా పరిగణింపబడినారు. యీ మూడువస్తువులు భూమియందు కనుగొనుటకు నలదిశలను దురుద్దేశముగా త్రవ్విన వట్టి గాఢపాత్రయందు కొన్ని ద్రావకముల సహాయములతో మూడువస్తువులను యేది తక్కువపున్నది. యేది యెక్కువ వున్నది గుర్తించి తక్కువపుండిన వాటికి బరులుగా నైట్రోజను నైట్రోజన్ ఎరువులు, పోటాష్ నైట్రోజను ఎరువులు, పోటాష్ నైట్రోజను ఎరువులు వుపయోగించి యెక్కువ పంటలు పండించువారు.

ఇదిగాక వారలు 100 యకరములనుండి 200-300 యకరములకు వైగావుండు భూస్వాములు ఒక గుమాస్తాను పెట్టుకొని రు 150 లు మొదలు 200-300-400-500 వరకు జీతములు యేర్పాటుచేసి వారివారి భూములయందు నైట్రోజన్-పోటాష్-పొటాష్ అను మూడువస్తువులలో హెచ్చుతక్కులను ద్రావకములతో మట్టిని పరిశీలించి వివరముచేసి యే భూమికి యే ఎక్కువ అధికముగా వాడవలయునో యే భూమి యే యే వైగావు పండించవలయునో అను విషయములు తెలుపుటకును జమాఖర్చులు సరిగామానుటకు గుమాస్తాలకు నియమించుకొంటారు.

ఈ గుమాస్తా యజమానియొక్క ప్రతినిధియై వట్టి ద్రావకసహాయములకు కనిపెట్టి అయాపాలముకు తగిన ఎక్కువ వుపయోగించి తగినవైగావు పండించవలయునో అను విషయములు 1. యంత్రములతో వాగళ్లతో భూమిని మంచుచేసి దున్నించుటయు, 2. పచ్చవైగావు భూమిలో పడచున్న బలము చేయుట, 3. మంచువైగావు వుపయోగించుట, 4. మంచి విత్తనములను పరిశీలించి విత్తనమువేయుచుట అను నాల్గుసంగతులు ముఖ్యముగా గుర్తించి పనిచేయుచున్నారు. యీ నాల్గు సంగతులు వ్యవసాయమునకు చుట్టవైనవి.

ఇండియా యందు భూస్వాములు గుమాస్తాల ఉంచుకొనిన వారు మాకు వ్రాసినట్లు భూమివిషయమైన సంగతులు తెలియనరము కొద్దివ్యవహారముల ముఖ్యమైనవి అప్పుయిచ్చువాని వ్యవహారములు జరిపి జమచూపించినచేత మని బడాయమాటలు చెప్పెడివారు అసలు భూస్వాములకు వ్యవసాయజ్ఞానము తెలియనపుడు గుమాస్తాలకు యేమి చేయించెదన. దిబ్బిగా ఎక్కువ పెద్దయిద్దరునాటి పెద్దచేసికి తోలురా నేర్చుకొనెదరా ఇత్తనమువేయరా అనువాడు. ఇండియా భూస్వాములు ఇట్టివారికి వ్యవసాయజ్ఞానము యెట్లు కలుగును ప్రశ్న మొకటి ఇండియా భూస్వాములకు ఆంధ్రకారబంధులైనది.

ప్రకృతము గత్యంతయు వారు మన ఇండియా యందు అచ్చటచ్చట వ్యవసాయకళాశాలలు యేర్పరచి అనేకులకు వ్యవసాయజ్ఞానము పుట్టింప ప్రయత్నించుచున్నది ఇదికాదా మంచిదనువాడతడు.

ఇదిగాక మద్రాసులో ప్యాంప్రె ఆంధ్రకంఠి వారు యెరువుకళాశాల కొకటి స్థాపించి రైతులకు వుదతియుగా మట్టి పరిశీలించి యే భూమికి యేమే పంటలు పెట్టి వాడవలయునో అనువులుచేర్చి రైతులకు సరసమైన పంటలకు అమ్మెడివారుగా వుండినను కొంతవారు సకృతుగా నున్నారు.

ఆమెరికావారు ద్రావకముల వ్యవసాయపుస్తకములను మన ఇండియా యందు తెప్పించి వ్యవసాయజ్ఞానము కలుగజేయుపుస్తకములు చదువుటకుగా నున్నారు.

అట్లు తెప్పించి తెలుగులో ట్రాన్స్లేషన్ చేసి ప్రకటన చేయుచున్న పుస్తకములను చదువుట ప్రయోగకరమైన పనిగాతలంచెదరు. భూస్వాములకు వ్యవసాయకాస్త్రముందు అభివృద్ధి లేకపోయినను కొంతవరకు వ్యవసాయజ్ఞానము కలుగజేయవలయుననుట పూజ్యము. తెలివిగలవారు యేది యొనర్చిన తదితరముల అధికముగనుగాన మనవారు, ఒకటికొకటి (కక్షిదార్థము) పొట్టుపెట్టి వారిపట్ల ద్రవ్యాకర్షణచేసి తిప్పకు సాక్ష్యములకుపోయి చెడ్డవారగుట కన్న సర్వజనోపకారిగానుండి వ్యవసాయకాస్త్రములను తెప్పించి భూస్వాముల సంతోషులవారి మంచువ్యవసాయజ్ఞానములకు అగణనీయమైన సాయములకు తోడు సేదనలెసహాయముచేసి వ్యాయాసి తమైన ద్రవ్యాకర్షణచేసి నుభించుట ఇహంతుపరంతు సార్థకము. పుణ్యముకలుగునది తలంచువానికి సేదనదీయుండ. వారు నామిల్లు నాబంధువులు. ఒక వ్యవసాయదారుడు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ.

[సోత్తావగ్రంథ వరసి: హోరాపుగారు.]

కాల మొకేరితింతునా! కాల చక్రము నాప నేరితరము! ఒక కాలములో వింతగొల్పు నంతయు మరియొక సమయమున నయిష్టము కలిగించును. ప్రపంచమున భీతిని గల్గించునది రాసుగాను భీతిని క్షీణింపజేయును. ఆ భోగ్యముయై వాక్యమునకు తార్కాణము. దానికొరకేర్పరచబడిన ఆంధ్రమహాసభకు గూర్చి మొదట నలులనే భీతిల్లి. కాని యిప్పుటికి కొందరు ఏకభావమును పొందిరి. కాన ప్రభుమమున మనకనేక యాటంకములు కలిగినను భీతివొంద నవసరములేదు. ఇప్పటి విద్యార్థులే తేటి ఆంధ్రోగ్యమునకు సాధకులు. ఈ వాక్యము సేన తమ హృదయములలో నిష్పన్నపాతబుద్ధితో విమర్శింతుల వారే మన వాడుకలు. వాడుక కల్పముయొక్క నిజమైన యగ్రమే? ఒక దోడయొక్క గాని, యొక వైఖ్యయొక్క గాని నాయకుడు ఎవరి సహాయములకు తన విధిక్రమములను నెరవేర్చుకొనను? అనేక మైకులవలనను అనేక పనివాండ్రులవలనను, తమ పేరు నిలుపుకొనెదరు. ఆ నాయకుడే తన పరివారమును కృత్రిమానికి చేరవలయునని సదా దలచుచుండును గదా! ఆ భావమునే మన నాయకులుగూడ కలిగియుండవలయును. కొందరు దలచుచుండును మన ఆంధ్రో విద్యార్థులు మొదట సభకు దేరుచి, తదితర జేతములవారికి దారిపూటలేరు. కొన్ని సంవత్సరములనుండి వీరూర్ రాష్ట్రమున నాజేతపు విద్యార్థులు నమ రాష్ట్రము విద్యార్థి సభకు జమ పురముగా జరుపుచుండిరి. ఈ వత్సరమున అక్టోబరు మాసములో శ్రీమతి సహజీనిదేవి యాజమాన్యము క్రింద సభ జరగునైయున్నది. కడచిన కొన్ని సభలకు న్యాయమూర్తి వరుశేక్ ఇమాన్ గారు, న్యాయమూర్తి షార్ వుద్దీన్ గారు, పచ్చిదానంద సింహగారు, ముజ్హిహల్ హెక్ గారు, మానసీయలగు బాబు పార్థివీంద్రుల పుసాదుగారు, మొదలగు మహానీయు లభ్యులుగ నుండిరి. ఈ సభ యేదిధమున నడచుచున్నదో, జేతమున కట్టుబెట్టగమగనున్నదో, మున్నగునవియు విపులముగ చెలిసికొనుటకు నామిత్రులొకరు సభకు బోక స్థిరమనగుటలై యున్నారు.

తలచిన యుద్దయము జేతమునకు మహాపకార మొనర్చునని మన కాళీమాన్యు యెడల తదితర జేతములకు మనము దారిజూపినను తప్పులేదు. మన విద్యార్థులకంటె నుత్తరభాగమునందలి విద్యార్థులు కొండయచ్చులనుబడుదురు. అట్టి సమూహమునకు జేతభక్తు లభ్యులుగా నుండి సభకు జయప్రదములుగ నడుపుటలేదా? వారి జేత గౌరవమునకేమి హానిగల్గినదో చెలియకున్నది? ఆ జేతములు నగచాట్ల పా.గుమండిరా రాష్ట్రము ప్రముఖులందును దమ సమృద్ధిని సేసగ్రీవముగ చెల్విరట. తద్విషయమై మన నాయకు లొక్కసారి తెలిసికొనవలెనని వెలయున్నాడు. దీలాభయలగుగూర్చి కొందరు భావనలు ఆచివాడ ప్రముగా వ్రాసిరి. వ్యాసములను ప్రకటించిరి. తుదకు చాటింపులు చాటించిరి. తిరిగి యదియంతయు వ్రాయుట 'పాడించేపాట...' యన్న సామెతకు గురియగును. విశాఖపట్నంబున కార్య సంఘమున స్థిరపర్చి ఆంకటితో తృప్తిబొంది సంతోషించుట వెలికిము. చేయవలసిన పని కంటెలేదు. కార్య సభ్యులొక సభనైనను జరిపింట్లు కానరాము. ఆంధ్రమహాసభ సభవారు, దమ కార్యసభకు కాళీవాడ పురంబున జరిపిరి. దాని ప్రక్కనే జరుగవలసిన యీ సభ విషయమై యంతరీకులకు ప్రశ్న తీసికొనవలయుటకు కారణంబరయ లేకుంటిని. కార్యదర్శులలో నొకరగు దుగ్గిరాల దేవళరాజుగారు కాళీవాడయందే విద్య సభ్యునియనట్లు దలచెదను. సంఘ సభ్యులలో నొక్కరైనను తద్విషయమును గూర్చి యాలోచించుచున్నట్లు గవబడు. ఇప్పటినుండి మనము సభ సుగూర్చి తమ యేర్పాట్లు గావించినగాని, సభల మనోరంజనము గానెరుము. మన నాయకులు వాద ప్రతివాదముల నట్లు చుండనిండు. రాబోవు 'విద్యార్థి మహాసభ' సమాజేతమున తద్విషయమై విపుల చర్చలు గావించుకొనవచ్చును. రాచకీయ వ్యవహారములలో నాయకులతో గలసి ప్రవేశింపగూడదు. కాని వారి హితోపదేశములను వివరాదా? చర్చించుకొనరాదా? అట్లులైన యెడల కళాశాలయందేల రాచకీయ చర్చల నేల వెలిపవలయును? అంత మాత్రమున రాజద్రోహులగుట కవకాశము గలదా? పిన్నుల పలుకవలయునెడలెదల దెలుపుట యపరాధమా? పెద్దల యుపన్యాసముల నలుగురు గలసి వివరము పాఠమా? పాశ్చాత్య జేతములలో విద్యార్థుల తరపున "రెక్టరు" లేదా? వాగు విద్యార్థుల కష్టములు

ముల విచారించుటలేదా? మా సభను నడపు వారు నాయకులేదా, యను ధేర్యంబుతో చేతులండు వారే యిట్లైత్యమునొందుచుండ మాకు వైఖ్యము గలగుటెట్లని విచారించుచుంటిమి. నడవవలసిన వారు తామే గనుక నిరుత్సాహ పరచక యెక్కువమున సభ జరపిన చింత తీరిగవర్ధిల్లరే దెలుప జేతు చున్నాము.

జాతీయ విద్య కృత్రిమంబునను గాని మన సాంఘిక దురాచారము లంతరించవలయునని గాని స్వదేశీరస్తు ప్రోత్సాహము ప్రబలవలెనని గాని విదేశ వస్తు విప్లవ మనలంబించకవలెనని గాని జాతీయ సభ్యుల మీద వ్యాధిమయ సంగతులు కృత్రిమ చేయవలయునని గాని విద్యార్థుల యొక్క జేత సేవ సంఘములు స్థాపింపవలెనని గాని మాతృజేతమున నీతిమతి సాంఘిక వ్యవహారములు విద్యార్థులకు నేర్పరచవలెనని గాని జేతమునందలి యజ్ఞానమును సహారించుటకు భూభక్తమును చాలర కొనగవలె నని గాని విద్యార్థి సమాజేత మవశ్యకము.

ప్రతి సంవత్సరమున దామెట్టి కావ్య మొనర్చినను ఆ యీ సంవత్సరములలో దమ కట్టి యిక్కట్లులు గల్గినదియు, తమ నాయకులకు దెబ్బలుకుగాను నొక ముదినమేర్పరచుకొనవలయును. ఏనాడు ఆంధ్రమాత యొక్క లునగురు పుత్రులు సమాజేతముగూడ యావాడే చూతు మనము. రాజ్యకార్య భరంభములతోను, దేశభిమానములతోను, భక్తాగ్రేసరులతోను, న్యాయవాదులతోను భజనములతోను, విద్యా ప్రోత్సాహములతోను ప్రతికాధిపతులతోను నిండియున్న నభావస్థి ప్రక్కము, మేము సభజరపిన నెట్లుగ చాట్ల చాలకుదమో చెలియరావచ్చును.

ఆంధ్రనాయకులారా! ఆంధ్రమాత మీకు బాగుగా పరిచయమై యున్నది. మీ పిన్నత్విని దినముల నుండి భయపడుచున్నాడు; యీ సంవత్సరము వారికి పరిచయము జేయుడు, మీరు పూనుకొనిన, యెడల విద్యార్థులకు దర్శకము చిక్కరు. ఒక స్థలమున దిన పురులగు పెద్దలు పిన్నులు గలసి యేకగ్రీవముగా జేతసేవకు నొడిగట్టుకొని యుండ మాత యెట్లు పరమానందము నొందునో నాడే చెలియగలడు. జేతనాయకులందరును దమ బాంధవుల ఆంధ్రావృతము నిచ్చి యాంధ్రమాతయొక్క యాశీర్వాదము నొందవలయునని సమాజేతమైన దినమే నుదినము. ఎప్పుడు మీ బాంధవుల మీరు ప్రక్కనుంచుకొని, యొక యుద్దయమునకే మాకక్షింతయు ధాగవోయింట్లు బద్ధకంకలులమై యుంటిమి నిష్కళంకమయిన హృదయముతోను, నిర్మలమైన భావముతోను నుడివి యామెయొక్క యాశీర్వాదము నొందెదరా? యావాడే తమ యుద్దయము నెరవేర్చుకొనినవారగుదురు. నాడే మాతృపితృభక్తి, దేశభక్తి, గురుభక్తి, విద్యార్థుల హృదయములలో నాటుకొని, చివసాయియై యుండును. నాడే యాంధ్రోద్దయముయొక్క జయభేరి మ్రోగును. జయలక్ష్మి తాండవమాడును.

ఈ సభయొక్క సారాంశము విపులముగ విచారించి రా బోవాంధ్రమహాసభతోబాటు, మా యాంధ్రవిద్యార్థి సభను జరిపించి మమ్ముల కృతార్థులజేతు కాళీవాడ పాఠశాలను ప్రార్థించుచున్నాము. కాళీవాడ విద్యార్థులు దీని దగుతృప్తితో గమనింతురగాక.

ఈ సభనుగూర్చి ఫిలకరి మాసమునుండి, యంతరకనేకులు బాగుగా ఆంధ్రవైక, కృష్ణాపత్రికయందు చర్చించి యున్నారు; కాని యాపత్రికల వాద విమర్శలు ప్రార్థింతులు.

ఆంధ్ర భాషానిలయము, కంభము మెట్లు. — జ్ఞాన విద్యార్థివాహినీ యను నామాంకిరము గల యీ భాషా నిలయము రి సంవత్సరములకు పూర్వము స్థాపించబడినది. రి సంవత్సరములు ఉచ్చటగ జరిగెను. అంతకు కార్య నిర్వాహకుల యశ్రద్ధగలన హీనస్థితికి రాజొచ్చెను. అంతరమునుకలము గానందోచ్చిన కల్పల గోపాల కిషన్ రావుగారు భాషానిలయ కార్యస్థాపనకు కిషన్ భవనమునండి పెడల నండిరి. కొంతకాలమీ భాషానిలయ మధ్యయెట నుండెను. అల్పదాయము గౌరవముగా ఈ యేర్పాట్లు కొనసాగదని భావించి, సొంతయి ధైర్యమును నుద్దేశముతో పాఠశాల వలన చందాలు కనూలు చేయుచుండెను. గోడలు తయారైపి. దీనికి ప్రధాన కారకులు భాషానిలయోపాధ్యక్షులుగల ఎన్. ఎల్లయ్యగారింతలొ బదలాయించబడిరి. పెట్టిని గోడలు వానలవెంపులల పడిపోవుచున్నది. స్థాపకులు రిక్తహస్తులు. కార్యము భవైక సాధ్యము. గత్యంతరములేక అకర్మకర్మసంపాదకార్థక మొక సభ సమాజేతముపరచెను. న్యాయవాదులు మొదలగు వారసేతులు వచ్చియుండిరి. సభ్యుల యభిప్రాయభేదములవలన సభ మలునాటికి నిలిపిపెట్టబడెనుగాని యీ మలునాడింతవఱకును గానరాకున్నది. సంకల్పిండ్లకై పంపుచుండును ప్రార్థింతుడు.

వ్యాఘ్రభీతి:— సుమారు రెండు మాసములనుండి తిరుమలకొండవరకు నెద్దవ్యాఘ్రము ఒకటి కనిపించినను పశువులను చంపుచున్నది. ఈ యొక్క గొప్పవ్యాఘ్రము పశువులను చంపుటకల్గి చాలామంది పేదసాదలు నష్టపడియున్నారు. దీనినిఇదికొంత ఎవరును చంపక కాలవారణం చేయుచున్నారు. ఇట్లు కాలవారణం చేయుటకల్గి పేదసాదలు ఇంకా నష్టపడుదురు. ఈ వ్యాఘ్రమును సంహరించుటకు 27 నెంబరు తిమ్మిశాయుడు పాలెం, లేట్లు మజ్జేగారు యన్. లింగమిశాయుడు గారు కనిపెట్టారు. కావున కానుండులవారువారిని పిలిపనంప కలయునని కోరుచున్నాను. అని తిరుపతినుండి కె. వి. ఎన్. ఆర్. చెటిగారు వాయుచున్నారు.

నర్ లాల్ ను జైకిన్సు.
కలకత్తా యుక్తమ న్యాయమూర్తి.

సానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:—నిన్న 54 కోట్ల స్థితి 96 డిగ్రీలు, అధిమోష్ణ స్థితి 77.4 డిగ్రీలు.

దీపముల వేళ:—నెడు సాయంకాలము 6-48 గం. బలకు, రేపు సాయంకాలము 6-47 గంటలకు దీపములు వెలింపబడును.

నైవాహిక విషయములు:—రాజధాని కళాశాలలో చారిత్రాశాస్త్రజ్ఞులుగ నుండు ఎ. సి. కాండేరు ఎమ్. ఏ. బాంబేరు గారికి సర్. సి. శంకర నాయుడుగారి మూడవ కుమార్తెయగు సాభాగ్యవతి పాత్ర మాధవకట్టి అయ్యనిచ్చి ఈనెల 30 తేదీని వివాహము జేయుటకు నిశ్చయించబడినది. బహుళా మలబారులో నె యానివాహము జరుపబడును.

దాదాభాయి నారోజిగారి పుట్టినదినము సంవర్సముగ చెన్నపురి మహాజనసభవారి సమావేశము:—మాంటురోస్ట్రలో సభామండలమున రేపు నెవ్రెంబరు 4 తేదీ శనివారం సాయంకాలము 6-30 గంటలకు దాదాభాయి నారోజిగారి 91 వ పుట్టిన దినము సందర్భముగ ఈ సభవారి సమావేశ మొకటి నడుచును. కె. వి. రామ నాథయ్యర్ ఎం. ఏ. వి. యల్ గారు ఉపన్యసించుదురు.

మనుజుని ముంచిన మోసపుచేప:—యగజ కత్తు మను నొక గ్రామచెరువులో మొన్నటియందయును పెద్దచేప యొకటిలేతెను. దానిని జూచుటకు చాలమంది ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా ముగిరి. ఎంతసేపైనను చేప యట్లునే లేలియుండెను. కొంతసడికి తెరువరి యొకడు సాహసించి చేపను బట్టెదనని చెరువులోనికి దుమికెను. చూచువారందఱును వలడువలదని వారించుచుండిరి. వారిమాటలు సరకుగొనక చెరువులోనికి దిగి యాచకోనుచు చేపవద్దకు వెళ్ళుసరికి తటాకున చేప తెరువరిబట్టి లోపలికి నీళ్ళుకొనిపోయెను.

ఆర్యధర్మ ఉదిత ప్రవచన సభ:—బాట్ట పును(సావుకారిపేట పోస్టాఫీసుసమీపం) చెన్నపురి. ప్రొగ్రేస్ వు యూనియన్ మూల హాలులో వచ్చే నెంబరు 5 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 6 గంటలకు పచ్చయప్పకళాశాల ఉపాధ్యాయులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిట్ యం. లక్ష్మణమూరిగారు శ్రీభాగవతము (10 వ అధ్యాయము) మీద ఇచ్చిన యువస్వాగతముల విషయముగ ఈసభవారి 14 వ సాంవత్సరీకోత్సవము నడుచును. హాసర్ విల్ న్యాయమూర్తి టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు అధ్యక్షతను వహించుదురు.

ఇంటర్ కల్లీజియట్ పుట్ బాత్.
పచ్చయప్పకళాశాల—వెస్టి కళాశాల.
ఈ రెండుకళాశాలలను నిన్న సాయంకాలము రాజధానికళాశాల క్రీడాభూమియందు ఒకమాచ్ నాడిరి. పచ్చయప్పవారు కొంతకద్రతోనాడును మొదటి అర్ధముంటలో గోలులుచేసిరి. ఇశ్రాంతికాలానంతరము వెస్టివారు 8 గోలులు చేసిరి. కాని తదనంతరము పచ్చయప్పవారు మతి 8 గోలులు చేసి జయమునొందిరి.

వాస్తుకళాశాలకును, వైద్యకళాశాలకును జరుగవలసిన ఆట ఆడబడలేదు. వైద్యకళాశాలవారు 2 సాయంట్లు వాస్తుకళాశాలవారి కొనంగింట్లు తెలియును.

రాజధానికళాశాలకును, నైదాపేట ఉపాధ్యాయుల కళాశాలకును జరుగవలసిన ఆట వానచే నిలుపబడెను.

ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘము.

సాధారణ సభ.
తిరువలిక్కేటి కెల్లెటూరులో ఈనెల 2 తేదీ బుధవారము సాయంకాలమున ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘముయొక్క సాధారణసభ జరిగెను. గౌ. రావుబహద్దరు వి. ఎన్. శర్మగారును, పేర నారాయణమూర్తిగారు, నేపా రామేశ్వమంతులుగారు, వేమరపు రామదాసుమంతులుగారు, బారు నరసింహారావుమంతులుగారు, వారణాశి మూర్యారావు గారుమున్నగువారు కొందఱు కళాశాల విద్యార్థులును విచ్చేసిరి. సంఘాధ్యక్షుల నిర్వహించు కార్యము ప్రథమమున నెరవేర్చబడెను. గౌ. రావుబహద్దరు శర్మగారు రాబోవు వత్సరమునకు సంఘాధ్యక్షులుగ నుండవలయునని మ-రా-రా-శ్రీ రామదాసు మంతులుగారు గుపపాదించి మ-రా-రా-శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు గుపపాదించిరి. సభవారందఱొక్కమ్యుడినామోదించిరి. పూర్వపు కార్యదర్శులగు మ-రా-శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మున్నగువారే రాబోవు వత్సరమునకు గూడ కార్యదర్శులుగ నుండవలయునని మ-రా-రా-శ్రీ రామదాసుమంతులుగారు గుపపాదించి సభవారందఱామోదించిరి. తరువాత గతసంవత్సరపువారిసె సంఘమున కుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనుటకు మ-రా-రా-శ్రీ రామదాసుమంతులుగారు గుపపాదించి సభవారామోదించిరి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ విద్యార్థితరులపక్షమున నీక్రిందివారెన్నుకొనబడిరి:—వి. రామదాసుగారు; రావుసాహెబు జి. వెంకటరామయ్యగారు; విద్యరత్న పండిత్ గోపాలాచార్యులుగారు; వి. రామేశ్వమగారు; జె. నారాయణమూర్తిగారు; కె. వి. ల్. నరసింహముగారు; కె. మూర్యనారాయణగారు; పి. సోమసుందరముగారు; డి. అప్పారావుగారు; బి. నరసింహారావుగారు. కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ విద్యార్థుల పక్షమున నీక్రిందివారెన్నుకొనబడిరి. డి. శేషాశ్రీశ్రీగారు బి. అప్పారావుగారు (కై) ప్రవకళాశాల.)

పి. ఎన్. రంగారావుగారు; (వెస్టికళాశాల)
బి. సత్యనారాయణగారు టి. భాస్కరనారాయణగారు (వాస్తుకళాశాల)
బి. వి. కృష్ణారావుగారు ఎ. గంగరాజుగారు(పచ్చయప్పకళాశాల)
జె. వెం. కృష్ణారావుగారు, మా. అప్పారావుగారు, సన్యాసిరాజుగారు, పి. వి. చలద్రావుగారు, ఎమ్. ఎల్. సోమయాజులుగారు (న్యాయశాస్త్రకళాశాల)
సంఘాధ్యక్షుల యెన్నుబడి యయినతరువాత “ మన సంఘముయొక్క కార్యోపయోగమును నిష్పటికంపై వ్యాపింపజేయుకొఱకు మన సంఘసభ్యులు ఆంధ్రుల పురోభివృద్ధి సంఘముని మార్చుచు, సాంప్రదాయ నిబంధనలనుగూడ వలయురీతిని మార్చుకొనవలయున”ని తీర్మానమును శ్రీయురగా. హరిగోష్ఠియారావుగారు గుపపాదించిరి కాని యింతటి ముఖ్యవిషయమును ప్రత్యేక ప్రకటనములేమంద సాలోచింపకూడదని అధ్యక్షులు నిర్ధారించి తర్వాతయమును నాలోచించుటకు ప్రత్యేకసభ కూర్చువలయునని సభవారి ప్రతిపాదనపడిరి. అట్లే మ-రా-రా-శ్రీ రామదాసుమంతులుగారు రేచి యాక్రిందితీర్మానమును గుపపాదించిరి:—

ఉత్తర మండలముల సంఘము, నెల్లూరు సంఘము మున్నగు తదితర తెనుగు సంఘములకు అహ్వించి యుగిల 10 తేదీని నొకసభగావించి యందు తెనుగిజిల్లాలవారినినెరిసి సాధారణ సభ్యులుగ జేరుటకు నీలియ్యకట్టుగా మన సంఘముయొక్క నామమును ఆంధ్రులపురోవృద్ధి సంఘమునీగాని మఱియొకయుక్త నామముగాగాని మార్చి సంఘసాంప్రదాయ నిబంధనలను అవసరానుసారముగ మార్చుకొనునంతయునుగూర్చి యాలోచింపవలెను. ఈతీర్మానము క్రమప్రకారము అనుపాదించబడ సభవారియ్యకొనిరి.

శ్రీ వైష్ణాన మహర్షి వార్షికోత్సవ వర్సములు.

- [కొలిపాక వెంకటరత్నయ్యగారు]
- సీ॥ కృష్ణానదీతరం గటహస్సుగాంచిన
  - శ్రీ కాక శంభుక నిరులుగుల
  - తేత్రసాలకుడైన ట్రిలివిభాగ్నితపోమంతు
  - యాంధ్రనాయకుని జేవాలయమున
  - వేదప్రతోనభగూడి విభుసాస్వయంతెల్ల
  - నాచాలకృష్ణుల క్షంతభక్తి
  - శ్రద్ధతోడుత శ్రీశైలా శ్రావణశక్తి
  - భక్తపూర్ణిమసోమనామరమున
  - గీ॥ సేనాసంయుక్తలగ్నాన శ్రీమ్రుతుగన
  - విమలగానంబు నొకచెంత వీనులవర
  - పరమమంగళ నాద్యముల్ ప్రవచనవార
  - దప్పకభజెనైమికమాగ తంబటంచు॥
  - గీ॥ నూత్రభాస్వాదిత్యుద్గ్రంథ నూర్జలరసి
  - పండితాశ్రమంత్రాష్ట పతంజలబ
  - ప్రబలశ్రీవిభునామహర్షి గురువత్స
  - భర్తసము సెంతో కన్నులపండువయ్యె॥
  - సీ॥ వైష్ణానులలోన వజ్రపు మొగ్గ యా
  - నగ్నిహకోత్రాస్వయందేగులయతుండు
  - కృష్ణమాచార్యుండు కడుభక్తవత్సండు
  - తనమతస్థులకెల్ల తన్నితర
  - మృష్టాన్నభోజనమజ్జనాదులనిచ్చి
  - బీదలకన్నంబుబిలిచిపెట్టె
  - స్వామికోవెలలో జక్కగాభోగముల్
  - గొప్పగాజేయించి కొల్లపెట్టె
  - గీ॥ నీటులనీకర్మకర్తన మింపుగుల
  - జాపజలసేత్రములకెంతో సాంపుచిల్ల
  - జయజయయటంచునీపుర జనులుపల్ల
  - ఃమితై భవముగ జగై నంద మొల్ల॥

విరోపా సాంగ్గమిక రాజ్యంబులకు పైనిక సాహాయ్యమును జేయుటకు జపా నుత్సహించుట. రోమునగరమునందున్న జపానరాజుబారికొన్ని ముఖ్యవచనముల నిట్లు చెప్పెను.— అంగజపనీయ సంధిని నిర్వర్తించుటతోతమ విప్లవము తీరలేదని మాదేయిని లభిపాఠ్యపడు చున్నాడు. రష్యాతోగూడు సంధిజేయుట జపాను రాజకీయతంత్రములలో నొకభాగమయియున్నది. వలయుననిగ పాశ్చాత్యరంగములకు పైనికులంపుటగూడ వ్యతిరేకాభిప్రాయమును జూపునా. రెండును గానరాదు. ఈమహాసంగ్గిమానసరంబున మాసాహాయ్యమెచ్చట నవసరమైన నచ్చటిక మాపైనికులనుమిత్రులందలమువారిసాహాయ్యార్థము బంపనున్నాము.

విషయమును క్రమణిక.

ప్రకటనల సందేశములు, ఒక మనవి	2
ప్రకటనలు, ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ	8
వృత్తాంతములు	4
జానకవా ర్తలు, ఉత్తరగర్భాశుల పురోభివృద్ధి సంఘము	5
ప్రధాన వ్యాసము:-	
శరీర వ్యాయము	6
విద్యార్థి మహాసభ గామము	
విదేశీయ తంత్రీ వార్తలు	7-8
వృత్తాంతములు	8-9
కవితలు	10
కొత్త పత్రికలు	11-12-13-14
చిత్రపటము:-	
శ్రీ లాల్ బాబు కేశవస్వామి	5

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3-వ తేది

శుక్రవారము

శరీర వ్యాయము.

అన్ని యువక్రమములకును మానవుడు వలంతి యగుటకు శరీర బల మత్యవసరము. ఆరోగ్యము కనుక బలమునకును విశేషసంబంధము లేదని మా నేకు లనుచుండుట గాని నిజమరయగా బలము కనుక ఆరోగ్యమునకును సన్నిహిత సంబంధ ముండునట్లు విశేషమగును. బలహీనునకు నన్ని యును భారములే. కొంతదూరము నడువ వలయు ననిన, కొంతకాలము దీక్ష గాకూర్చినవలయుననిన, కొన్నిగంటలు తీక్షణముగా నాలోచింపవలె ననిన ఏకని తలపెట్టినను దేహకలుత్వము లేనివాడు శాశ్వతముగాదు. ఆకలుత్వము లేక యారోగ్య సంతుల్య శరీరమువాడు కలుగుటకై ప్రయత్నించిన యెకల వాయు రోగ్యమును బోగొట్టుకొని యా యాశమునకు నొక తగిన శిక్ష నందవలసివచ్చు మన్నాడు. మనోదృష్టి మూత్రముచే నీచగిది కాదుకదా ప్రాణి జన్మించిన మహానుభావులును బలరు. కాని అట్టిని సంఘమునకు చెచ్చిపెట్టుట యనిన సంఘము నీ తమావస్థకు గొని తెచ్చుట యగుటకు సాధ్యములేదు. చేతితో చేయవని గాని మున్నుతో నొనర్చు కార్యముగాని యేది యొకను శక్తివ్యయము లేక యగునదిగాదు. మాన వునిదేహము నందలి శక్తి వ్యయమనగా దేహవ్య యమును నగను. ఆవ్యయమును నపరిమితముగా గానిచ్చి తగినపోషకమును దేహమున కదియ్యక పోవుట గాని అట్టివ్యయము దేహము నందలి యొక్క భాగమునకు మాత్రమే అందులో మెదడునకు మాత్రమే విక్సిలి హెచ్చుగా కావించి కాని తోడింగూడ నితరభాగములను కృత్రిమ శక్తిములుగాని దేహయగు వానికి నాత్మహత్యతో సమానమగు పాపముని గ్రహించవలసి యున్నాము. పోషకమునకు ముఖము చేయవలసిన సేవామిత్ర ము, అదియు తగినవలెనెవ్వరులకొరకు, మనము కష్టపడవలసిన ముక్తియు యావరమాత్మ్యము మన కీ ముహూపకరణమగు దేహము విచ్ఛి దీని పోషించుకొనుటయు కలిపి కనిగొనుటయు మన చేతియందే నడలియున్నాము. ఈ విషయమును గుర్తించుకొని మనము తప్పుదారుల బ్రబుచున్నా రనుట మున్నవైతమైతే శక్తివలన నష్టమగుచున్నది. దేహమును మొత్తము ప్రయోజనము కున్నదని చేసి దేహబలప్రదగ్ని మొనర్చి దానివలన జీవనోపాయ

మును గడుపుకొనుచుండు మల్లవృత్తిగల వారివల ననే నేటిదినము హెచ్చుగా గమనింపబడుచున్నది గాని సంఘ మావిషయమున నంతో శ్రద్ధపుచ్చు కొనచుండిలేదు. మన విద్యాలయములలో నాంగ్ల పద్ధతుల ననుసరించి కొన్ని వ్యాయామములు నెల కొనినవనుట నిజము కాని విద్యాలయములకైనను సంపూర్ణముగా నివి యుపయోగకరములగు చుండుటలేదు. విద్యార్థుల దృష్టియంతయును దిన దినమును కఠినతరమగు చుండు పరీక్షలమీదనే ప్రవర్తమానరీతిని నిలుచుచున్నది గాని యాటల నైపునకు సామాన్యముగా ప్రసరించుటలేదు. ఈ కారణమున వ్యాయామపక్షపాతు లగు విద్యార్థులు బహుస్వల్పసంఖ్యయే తేలుచున్నారు. పట్ట పరీక్షలనందు వారికంటె వీరు ఎన్నియోవంతులు తక్కువ సంఖ్యగలవారుగా నుండుట సర్వజన విది తము. ఇట్టివారిలోను ననేకులు తరువాతికాలమున కుటుంబభారముచేత సంసారసంకటములచేత దారి ద్రవ్య దర్శనముచేత విద్యాలయములలో కరచిన వ్యాయామములవంక నుదాసీనులై ప్రవర్తించవలసి వచ్చుచున్నారు. అందువలన మనదేశమున నీ పాశ్చాత్యవ్యాయామపద్ధతులను వ్యాపింప జేయ గలవారు తక్కువలో తక్కువయై యున్నారు. అనగా ఉత్తమవిద్యావ్యాపన యేస్థితియందు నున్నదో దానికంటె నెన్నియో రెట్లధమాధమ స్థితియందు పాశ్చాత్యవ్యాయామ మూదేశమున నున్నదనుట స్పష్టము. ఎచ్చటనో యొకచేయి కొక్కడో పది వేల కొక్కడో తెన్నినా, పుట్టుబాలో, క్రైస్తవో అడిన ప్యారలలు బారులపై భరిత్రమజేసిన తక్కిన వారి గతియేమి యను నాలోచన యొకను లోక మునకు వివచ్యురీతిని బహులు నెడలలేదు. ఒక్క తరమునకు ముందు మనదేశమున గరడీలు పూర్వ నైభవముతో గాకున్నను కొంతవరకు విశిష్టగానై నను స్థాపితమయి యుండినవి. ఆగరడీలకు సామాన్యముగా నన్నిదర్శాలవారును అందులో విద్యార్థులునుగూడ కొన్నికొన్ని ప్రాంతములలో దర్శన మిచ్చుచుండెడివారు. దండెములు, బస్సీలు అను మాటలు ఉత్తమకుటుంబముల యింట్లలోను విన వచ్చుచుండెడివి. బాలురు గుంపులుగూడ యేభులు గలచోట నేటియెట్లలకుబోయి అచ్చటి యిసుకలో కున్నీలు కట్టుటయు చూడనగుచుండెడిది. కాని జీవితపుత్రైక్ష్యమువృద్ధి యయినకొలది మన పక్షమో పరిమాణములు పెరిగిపోయి వెంటనే యీ యభ్యాసము లన్నియును నదృశ్యము లయ్యెను. గరడీలవంక కనులెత్తిచూచుట విద్యార్థికి వినాశ హేతువను నొక సిద్ధాంతము చూపట్టెను. తలిదండ్రులును పోషకులును నీ గరడీలకును విద్యార్థుల కును పూర్వకానో నెడబాటును గలిగించిరి. నాటి నుండి దేశమున గౌనయామీతోనుండినవ్యాయామ పరత్వము కొంచెమించుమించుగా నశించిపోయెను. విద్యార్థులకెప్పుడు ఈగరడీలు నిరోధతము లయ్యె నో ఆపక్షజే సంఘమున వీనిపై నొకవిషయగు తిర స్కారము పుట్టెను సామాన్యవిద్యగల స్వతంత్ర మానవుడు వానిని దృఢించుటయు కంటకముగా దోచెను. నితరగతికి వ్యాయామమనసరమో ఆతిర గతి యభి కుద్రవృత్తము నొందినదయ్యెను. నేడు గరడీలను విదారించువారే లేరు. మనవ్యాయామ పద్ధతి కలదిని యాలోచించువారే యపురూపము. సంఘపురానుభూతి లేని దగుట జేసి యనియుంకి తన దయించి. మనవ్యాయామపండితులు కల నాయువును లేనవారై నారు. మనకు దేహబల సావత్రి సాధనములు కలిగియు చ్యుతసంస్కారుల మయినాము. క్రమక్రమముగా మన దుష్ప్రవృత్తము బయల్పడ నారంభించిది. దృష్టికొనవలసిన కన్న

లు, పటుత్వము జారినవంట్లో, పండుబాదిన వెండ్రు కలు మనయావనుల సామాన్యలక్షణము లగుచు న్నవి. ఉబ్బసము, తుయ, అతిమూత్రము మన నవ నాగరకుల నావరించి మ్రింగుట కారంభించినవి. వీనినన్నిటిని దప్పించుకొనినను విషముల పాలగు వార నేకులు నెడలుచున్నారు. ఇప్పటిరీతినే విషయ ములను నడువనిత్తుమేని త్వరలోనే సంఘమరణ మునకు చక్కని బాట యేర్పరచిన వార మగు దుము. ఈవిషయమునే కృష్ణాజిల్లా సంఘకార్య దర్శిగారును సుప్రసిద్ధాంధ్ర నాయకులును నగు జేమూరు వేంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు నేడు ముయ్యోచోట ప్రకటించిన మనవిలో స్ఫుటము గా నిరూపించినారు. ఇప్పటితరము వార మగు మనము ఈవిషయమున మనధర్మము నెరవేర్చక తప్పదు. మనదేశము యొక్కబలమును దమ్ముల మున నారోగ్యమును సంరక్షింపమేని, మనము దేశక్షేమ మరయకపోవుటే గాక దాని వినాశము నకు దోడ్పడి ద్రోహముచేసిన వార మగుదుము. దేశద్రోహులనుట కంటెను గొప్పనరకము లేదు. కావున బందరుపురమున ప్రారంభమయిన ఈప్రా చీన వ్యాయామ పునరుద్ధారక ప్రయత్నము సకాలమున వచ్చినదనుటను గుర్తించి సంతసించి దాని వ్యాపనమునకు నందరును బద్ధకంకణు లగుట ముఖ్యకర్తవ్యము. సుబ్బారావుగారు చెప్పురీతిని వ్యాయామములకు హెచ్చుద్రవ్య మవసరములేదు. మనపెద్దలనాటి వస్త్రాదులను రప్పించిన స్వల్ప వేతన ములకు లభ్యులగుదురు. ఇరువదలు ముప్పదులిచ్చి జమ్మూస్థిక్కు మేష్టరులను బెట్టకపోయినచో లోపము కలుగదు. దండెములు, బస్సీలు, బాణా కర్రలు మొదలగు పురాతన వ్యాయామములవలన నీనాటి వ్యాయామోపకరణ వ్యయములు లేక పోవుటే కాక హెచ్చుగా వ్యాయామఫలమును త్వరలో కలుగగలదు. ఆంధ్రలోక మామోషించి సర్వవిధముల సానుకూలము గాక యని కోరు చున్నాము.

సర్ లారెన్సు కేశవస్వామి కలకత్తా యుత్తమ న్యాయస్థానమునందు ఉత్తమ న్యాయ మూర్తి పదవినుండి పిత్రాంతింపిరి. వీ రావదవి యుండుండగా కనుపరచిన హృదయోదారత్వ మును ప్రశంసించుటకు నిటీవల కలకత్తాలో నొక మహాసభ సమావేశమగుటయు నచ్చట సర్ రస విహారి హౌసు, సర్ సంత్యేంద్రసింహ, శ్రీయుత సురేంద్రనాథ బసవ్తిగార లుపన్యసిం చుట యు జెప్పుచుగారి నెల్లప్పుడును సంస్కరించుటకొరకు తగిన చిహ్నమును నెలకొల్పుటకు సంఘ మేర్ప డుటయు మాచదువరులు వినియే యున్నారు. ఇంతబలముగా హైందవహృదయము నాకర్షించిన యీ న్యాయమూర్తి మాన్యప్రభువువద్ద సహౌ ద్యోగిగానుండి కలకత్తాలో సామాన్య న్యాయ మూర్తిగానుండి బొంబాయిలో పనిచేసి యాదార్య మునకు కలుపుకోలుతరమునకు పేరంది 1909 వ సంవత్సరమున మరల కలకత్తాకు నుత్తమన్యాయ వానగాచేరెను. నాటికి రాజకీయపరిస్థితులు హైందవ దేశమంతటను అందుముఖ్యముగా బంగళమున విక్సిలి న్యత్య స్తయులుగానుండినవి రాజమాజిరా, రాజద్రోహము, బొంబులు, కుట్రలు, వాతానరణ మన విండియున్న భాతి యోనుచుండినది. శ్రుభు త్యాధికారులు ప్రాసెక్యూషనుల శిక్షలు ఆయుధ ములుగా కైకొందుండి. వైచరిత్యము లెత్తడలను పంథించుచుండినవి. విరోధియనులలో ననేకులు హైందవన్యతి లేక భావపూరితులయియుండిరి. అట్టి తరుణమున సిమ్మత్తమన్యాయమూర్తి చిటిమిప్పుడ

విరోధా మహా సంగ్రామము

పశ్చిమరంగమున ఆంగ్లమిత్రమండలివారు అగ్ని వర్షమును గురిపించుట

రుమీనియాతో జర్మనువారు త్వరలో యుద్ధమునకు దిగునూచిన లగునడుట.

జలాంతర్గాముల యుద్ధములో మార్పులు జరుపబడుట.

రష్యావారును ప్రసిద్ధ యుద్ధనైపుణ్యముకనబరుచుట.

కాక్కుసులో రష్యావారు తురుష్కుల నోడించుట.

రజిజతుసింగ్ కపాయము కలుగుట.

30 గండు

గోధుమపిండి ధర తగ్గించుట.

లండను ఆగస్టు 31:— లిజిప్టులో—ఈ వారమునందు గోధుమపిండి ఖరీదు 1 పి. 6 పెన్సులు తగ్గినది. ప్రస్తుతమునందు 180 పానుల పిండి 38 పిల్లింగుల ఖరీదు ౫ లిగియన్నది.

నార్వేవారికి దూదినంపుట.

లండను సెప్టెంబరు 1:— క్రిస్టియానియా నార్వేలో నూ అందడకు వారు తమతొలిసారిగా లండనుకు బంపియండిరి. వీరు మాడి నిషేధించబడిన నార్వేవారికి దూదిన బోనియనుటల నొడంబడికయగు పద్ధతు లేవదీసిన తంతి సంభవమైనది.

యము సంపూర్ణ న్యాయానువర్తి యను ఖ్యాతిని నిలువజెట్టి తన యపారతైర్యమును కనుపరచెను. ఈతని స్వసంఘమువారు తుదకీతని కుటుంబము వారు కూడ నీతని మెకరీతిని బహిష్కరించినను వెనుదిరుగు ధర్మమును నెరవేర్చి యీతడు కీర్తిగాంచెను. న్యాయమనిన కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమే న్యాయమని ఈతడును ఇతని సహచార్యులును నాకాలమున నా న్యాయస్థానమునకు నుత్తమ గౌరవమును సంపాదించిరి. ఇట్టి న్యాయమూర్తులే యితర ప్రాంతములలో నాదినముల నుండియుండిన నింకను నెంతయో శ్రేయము కలిగియుండు ననుటకు సందేహము లేదు. అందువలన నేగదా నేడితను విశ్రాంతికొనియొ ననిన నీతనిని చూడనివారు సూడ నీతని. స్వాతంత్ర్య పరత్వమును, నుదారభావమును న్యాయదృష్టిని హృదయపూర్వకముగా జాతిమత కులస్థితి విభేదము లెంచక ప్రశంసించుచున్నారు. ఇదిగదా ధన్యజీవితము!

గౌరవనీయులగు కేశవపిల్లగారు రాజోపు శాసననిర్మాణసభలో నుపపాదించునన్న తీర్మానము నిదివరలో ప్రచురించినాము. స్థానికస్వపరిపాలనోద్యమమునుగురించి యిటీవల జరుగుచుండు చర్చల నూచదువరు తెరిగియుందురు. హైందవ రాజ్యతంత్రమునకు స్వపరిపాలనోద్యమము ముఖ్య బీజము. పాలనావిధానమున గ్రామపరిపాలన మాయువుపట్టు. గ్రామముయొక్క సత్పరిపాలనా నిర్వహణములోనే హైందవరాజ్యపరిపాలనా సమస్యను సర్వసమృతముగ సమర్థించుకొని బయల్పడుచున్నది. కావున నూతనాశయములగు దత్వంతి ముఖ్యమనందగు స్వపరిపాలనా తంత్రమును పంచాయతీస్థాపన మూలముగ రాజ్యప్రాధికారము గ్రామమునందగుపాదించుట యెంతయు నావశ్యకమైన సంస్కరణము. ఈవిషయమున స్వదేశసంస్థానములు చేసిన యేర్పాటులును, తద్వర్తముగ నవి గాంచిన యభివృద్ధియు మనకు కంటియెదుటి యద్దమునందువలె గాన్పించుచున్నవి. ఇప్పటికైనను మనరాజధాని దొరతనమువారి సంస్కరణోపాయము యొక్క ప్రాముఖ్యమును, నావశ్యకతను గ్రహించి, శ్రీయుత కేశవపిల్లగారి తీర్మానమును నామోదించి కార్యక్రమమును బలవత్తిరముగా ఘనప్రతిపత్తిని సమర్పించునాము.

రజిజతుసింగ్ మహారాజుగారికి

కుపాకీబెట్టు తగులుట.

లండను, సెప్టెంబరు 1:— వీరు సేనాముఖమునండి కొన్ని దినములు సెలవు దీసికొనినది. వీరు స్కార్ప్వోర్ సవిభావమునందలి విజిల్ కేసు తీర్చుచుండగా ముఖమునందు కుపాకీబెట్టు తగిలెను. తబ్బులపాయకరములు కావు గాని బాధ హెచ్చుగనున్నది. వీరిని నైత్యసహాయమునకై లిడునకు గొంపోయిరి. వీరిపట్ల శ్రేయదృష్టవశమున చికిత్స నొందుచున్నారు.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను సెప్టెంబరు 1:— పారిసు—ఆర్రాసు కుత్తరమున ఫిరంగు లెడతెగకండ కాల్పుబడినది. ఎయిన్లోను హంపేనులోను, పరాసువారి ఫిరంగిదళము శత్రువుల కందకములపై తీవ్రముగ గుండ్రములవైసెను. ఆర్గోనులో పరాసువారి స్థానములపై జర్మనీవారు బాంబులను వర్షియు ఫిరంగులను కాల్చియు పోరిగోని కార్యకారితోడు. ఆర్జెండు మిడిరి కర్కులలోను తొరాటులోను ఆర్.ఆర్.గి వ తేదీన పరాసువారి విమానములు శత్రుస్థానములపై బాంబులను వేసెను. శత్రువుల విమానములు అన్నిటి పై బాంబులను వేసినవి. ప్రజలలో కొందరు హతులైరి.

ఫాన్సు

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను సెప్టెంబరు 1:— పారిసు— బెలిజియమునందు ను ఆర్జెండువద్దను వేవీరయొక్క యుత్తరభాగములను ఆఫ్రిమాంటు వనమునకు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది ప్రకటించబడెను.

ఎడతెగని గుండ్రవాన

లండను సెప్టెంబరు 1:— పశ్చిమమున నున్న జర్మనీవారి నైత్యములవైగుండ్రను వరించుచుండి నిన్నటికి 4 దినములైనవి. రాత్రింబగట్లు విడువక గుండ్రను ఆహుతితముగ వేయుచుండిరి. అన్నిస్థలములు గుండ్రముయమలై యున్నవి. కందకములలో కొన్ని దినములు జర్మనులు దాగుకొని వాటినుండి వెకినయ్యటకు యత్నములవైస చేసియుండతేదు. ఇచ్చట అధికతీవ్రముతో చాలకాలమువరకు ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి.

ప్రసిద్ధికెక్కిన వైమానికుడు.

లండను సెప్టెంబరు 1:— వెగెట్ అను వైమానికుడు ప్రాన్సులో మృతిచందెను.

వాన్ జెన్ లో యుద్ధము.

లండను సెప్టెంబరు 1:— వేరన్.— రాత్రి చాల పర్యాయములు ఫిరంగిదళములకు యుద్ధము జరిగెను. విషపూరితములగు గుండ్రతో జర్మనులు వాన్ జెన్ లో ఫిరంగులు కాల్చిరియు, తిరువాత తింగ, సాహాత్ మివెలింగ తీవ్రముగ మట్టదించిరియు ప్రకటించబడెను. మేము మాస్టానముల కాపాడుకొంటిమి. సాయంకాలమునతిగ జర్మనులు మమ్మభయంకరముగ తలవడిరి. కాని తిరిమివేయబడిరి.

ప్రాన్సుయుద్ధమంత్ర సేనానులతో సంభాషించుట.

లండను సెప్టెంబరు 1:— యుద్ధరంగమునకు పోయి శిరకాలమున జరుగబోవు యుద్ధమునకు తగిన ఏర్పాటులసూచి సేనానాయకులతో ముచ్చటించి యప్ మిలిరాండు గారు తిరిగివచ్చిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియావారిని మూటిసిగ్రోవాన

వెలకట గొట్టుట.

సెటింజి, ఆగస్టు 31:— సీడ్ గ్రాహోర్, ప్రెరిజె, వైపుల ఆస్ట్రేలియావారి కాల్పులకు మైలకేకలు విశేషమవుతును కలిగించి మూటిసిగ్రోవాన వారి వెలకటగొట్టి.

ఆస్ట్రేలియావారి యుద్ధము గము.

లండను సెప్టెంబరు 1:— మెల్బోర్న్ లో— ముందటివాయిదాకుకొటిపా అలరి ముట్టచున్నది. ఈ వార్త తనమువారి మొత్తము వంతను ఉపయోగింతురని ముఖ్య గారుచెల్పిరి.

రుమ్మ

జర్మనీవారు పోలాండులో చేయు చర్యలు.

లండను, ఆగస్టు 31:— జర్మనీవారి బెర్లిన్ నుండి పద్ధతుల నవలంబించికో యట్టి పద్ధతులు పోలాండులోను నలంబించుచున్నారు. జర్మనీవారి వ్యాపారము చేతకాదు. బ్యాంకింగును వర్తకమును మానవేయవలసి స్వంత వ్యాపారులకు ఉపయోగములకు పంపబడుచునది వార్తాగర్వత జనరలుగారు ప్రకటించిరి. శత్రువులతో వ్యాపారము పంపరాదని రుమ్మవారు ప్రకటించి యుమ్మరి చెప్పినవారి 5 ఏండ్లు ఖయిదు విధించబడును.

జర్మనీవారు గ్రోన్వోమిడికి బోవుట.

ఆంస్టర్డాం ఆగస్టు 30:— గ్రోన్వోవైత్యకుడు విల్లామిడిని జర్మనీవారు మెల్లగ ముందునకుబోవుచున్నారని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి గాని యిదియొక ముమ్మసాకళము: నే యున్నది. లియోపాల్డు రాజువరని ప్రత్యక్షము నానూ యెగువ భాగమును దాటెను. కాని మాకెకానీరు గారికను ప్రేమెల్లు తేమధూములవద్ద వచ్చిపో ప్రేమెల్లు మెల్లె. తమ భాగములవారిలో బోచుచున్నట్లు బహుకొనుచున్నాడు.

పరిస్థితి ప్రదర్శనము.

వెల్గ్రాడు ఆగస్టు 30:— మిస్సానదివీధ జర్మనీవారిని రుమ్మవారాపుచున్నారు. శ్రీద్రేక్ స్టాటున కీకాన్యూనర్ డ్యీవానదిని జర్మనీవారు దాటవెంచినపుడు రుమ్మవారు వారి వెలకట గొట్టిరి. నదిదాటి దావలిగట్టును వేరిన జర్మనీవారి వెలకట గొట్టిరిమి. ఆగస్టు 29 తేదీన జర్మనీవారు తమ ఫిరంగులు నిప్పులు గురియుచుండ రాత్రియు బగలుకు మనమీక బడిరి. వంతెనమోగమీద వారనేకసార్లు తీవ్రముగ పడిరి కాని వెలకట గొట్టిరిమి. శత్రువులకు విశేషనష్టము కలిగెను. విల్మా నదిదావలిగట్టున రుమ్మవారు శత్రువులవైపదవారంబించుచుండగా విల్మాకును సీమెంతుకు మధ్యవదోమనకు శత్రువుల వాపుచున్నారు. లిగ్ నుల్, సిడ్లా, గోహ్డిక్, ప్రాంకోము లందు రుమ్మవారు శత్రువులపై బడితరు. రిటకమగొట్టిరి. ఆగస్టు 29 తేదీన సివిలియాంకామీద జర్మనీవారు పడినపుడు రుమ్మవారు వారి వెలకట గొట్టుచు 200 ఖైదీలను బట్టుకొనిరి. గలిషియాలోనున్న ఆస్ట్రేలియావారి సేనలకు జర్మనీవారి సేనలకు చాలకాల మూరకుండి ఆగస్టు 21, 22 తేదీల మునుముందు ఫిరంగులను తీవ్రముగ ప్రయోగించి సేనానులను నందంతటను మీదబడసాగిరి. ముఖ్యముగా వారు లిగ్ నుల్, కుర్తరమునందు తీవ్రముగ వైబడి స్త్రీపాముఖమునకు పొమ్మెల్లె జోలోజిల్లాలయందు యెరిమిదసార్లు జర్మనీవారు వైబడి గాని వెలకట గొట్టిరిమి. శత్రువులకు విశేషనష్టము కలుగుచు యేగాక కొన్ని జిల్లాలలో వార్తాసాగ్రికము గ్యాపారివోలె వచ్చెను. రుమ్మవికాలముఖమున జనుప్రదముగ గొట్టుప్రకార మొమ్మి 40 ఫిరంగులకు 25 చిన్న ఫిరంగులను రి కే మంది వైదీలను బట్టుకొనిరి వీరిలో సగము కలుచి జర్మనీవారిని ప్రకటించెదెను.

రుమ్మలో యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 30:— ఆంస్టర్డాం రుమ్మలో గిగ్లాపాంతమున సేనాధికయుగ మును మున్నది. శ్రేయతో కమ్ముకు తూర్పున జలం మెకెన్నుగారి వేనతరుగ్గెన్నుగాన తీవ్రముగ తలవడిరి. రీగాకు ఆగ్నేయమున 30 ముల్లె దూరముననున్న డ్యీవానది సహాయముననున్న ప్రేడికెల్లు సహాయమునందలి వంతెన మొగ్గరకు జరిగెను వారు వ్యాలో గారికను పోరుచున్నారని బెర్లిన్ లో ప్రకటించబడినది ఈ రుహించెనుబర్లు గారి తెగలో చేరినవారు. దీనినిబట్టి రుమ్మవారు ప్రాంతమున తీవ్రముగ బోరుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది.

మొకట పావునున్న వీరికి మొక సైన్యములాని కావలిగటము ఆధారపడుచుండిరి. 23-8-15 వ తేదిని వీరు లిప్ సెక్కు ప్రదేశమున తమెదిర్చిన జర్మనీ సైన్యముల నోడించి వాటికి విశేష వస్తువులు కలిగించిరి. గ్రాడ్కోట్కు 20 మైళ్లు పశ్చిమున బోబరు సైన్యము పీప్ పెన్సును జర్మనీ సైన్యములు దొమ్మిదేని పట్టుకొనినవియు, బియాకొవ్వునకు తూర్పునను ఈశాన్యమును ఉన్న తూర్పు గడిహద్దు అడవుల దరిస్థానముల వెక్కిరిచి నిన్ని, బెస్టులాట్లో విస్కూనకు ఈశాన్యమున నున్న వీగో పీజ్ అడవి తూర్పు చిగడనుండు మరికొన్ని స్థానములను ఆ సైన్యములు చేరుకొనినవియు జర్మనీ వారు ప్రకటించిరి. కోల్ బ్రెన్ దక్షిణమున బలమైన యుద్ధము జరిగెట్లు తెలియ వచ్చినది. రష్యా వారు యీ కిందిరితిని ప్రకటించిరి. వ్లాడిమిర్, నలి పెన్ ప్రాంతమున శత్రువులు తమ సైన్యముల సర్దుకొని 29-8-15 వ తేదిని లక్ష్మీపుర అగ్రామగు సేనలతో ముట్టడి ప్రారంభించిరి. లక్ష్మీ పురమున నన్నిరై కిరు ప్రక్కలను పోరాటము జరిగినది.

వృత్తాంతములు

అస్ట్రేలియా యుద్ధములు:— మొదటి వారి యుద్ధానికి 18 మిలియన్లు జనులయినది.

మరణము:— తెల్లినెలు జనము ఛార్లెస్ గుడ్ ఫి లో గారు మరణించినట్లు తెలియవచ్చినది.

ఇంగ్లండ్ నాక కంపెనీ:— వైవారి యజమాన్యులు క్రింద నుండి రాకపోకలు చేయు కొన్ని నాకలను హోటలు కంపెనీవారు కొనిరి.

బొగ్గుపని సంక్షోభము:— బొగ్గుపనివాండ్రు కర్మవహరముల కింకరపడినవి. కార్ డిఫ్ లో జరిగిన పనివాండ్రు గభ జరిగెను. పరిష్కరింపబడిన అంశముల మీద అంగీకరించిరి.

సర్. యస్. పి. సింహగారు:— ఆహ్వాన సంఘము వారి కోరికపై జరుగబోవు దేశీయములను సర్. యస్. పి. సింహగారు రద్దయ్యెను నుండ నంగీకరించిరి.

ఇంగ్లాండులో గోధుమసిద్ధి:— లింగ్ యుద్ధములలో గోధుమసిద్ధిధర ఈ వారము 18 పెన్సెలు తగ్గి 28 ఇప్పుడు 280 తూక పౌండుల ఎత్తుల పిండి ధరయును 8 పిల్లింగులున్నది.

దాదాభాయి నారోజిగారి జన్మదినోత్సవము:— వైయుత్సవము జరుపుకున్నారు 4-9-15 తేదీన, హార్వి ప్రాంతన, క్రైస్తవ శ్రీమణి ధనదాస్ లో సమావేశమగుదురు. మిసెస్ 250 జనములు గారభ్యక్షతనహించి ఉపసన్నితులు.

ఒక వైమానికుని కపాయము కలుగుట. కాన్యెంటియరు అను పరాసు దేశపు మల్లుడు విమాన దళమున చేయువాడు. అతనికి మరల నొక ప్రమాదము కలిగినది. అతడు విమానమును దింపు మండగా పడెను తొడయెముక విరిగినది.

హెలాల్ గారు మహారాజాగారికి దానము:— యుద్ధరంగమున పోరుచున్న భారతీయ సైనికుల సౌకర్యములకు ఇచ్చిన సంతాపాధికములకు హెలాల్ గారు మహారాజాగారు కృతఃపాఠముల నొసంగిరి. ఈవిధమున శ్రీరాజప్రతినిధిగారు స్వీకరించిరి.

నృవసాయపు బడులు:— కృతపాత్రుల బడులు నిమిత్తము ఇండియా దొరతనమువారు 81.2 లక్షల రూపాయల నొసంగిరి. టిప్పుగలో కృతపాత్రులబడుల నొసగుటగాను వంగరాష్ట్ర దొరతనమువారు చిటగాంపు కమిషనరు గారికి 225000 రూపాయల నిచ్చిరి.

నికేకరు బండిపోలు:— జరగు సైన్యములపై జరిగిన 14 మంది మృత్యులలోను 81 మందికి కడు విధించిరి. వారు ఛిత్తుకొట్టును అపహరించగా 46 మంది చిరుచేసిరి. 8 వీరు శిక్షింపబడినానికి 2 ఏండ్లు తగ్గించిరి.

సర్. సి. శంకరనాయకుగారు:— శర్. సి. శంకరనాయకుగారు ఈనెల 1వ తేదీ రాత్రి కల్లికోటజ వెళ్లిరి. మా|| రామమూసనూరిగారి బడచేసిరి. 5వ తేదీన పట్టించి సంస్కృత కళాశాలను ముగిసెను. 7వ తేదీన అంగాదిపురము పాఠశాల జ్యూనియర్ కళాశాలను ముగిసెను.

వైద్యసహాయ సంఘపు మోటారుబండ్లు:— శ్రీకాళ్యాణ ప్రభువును, శ్రీశ్రీయ్యయ్య ఉదయమున లిక్ సురాను ముడబోయిరి. అచ్చట యుద్ధరంగమున సహాయపడుటకై 7 వైద్యసహాయసంఘపు మోటారుబండ్లు వీరికి కానుకలు జట్టిరి. యుద్ధరంగముననున్న భారతీయ సైనికులకై యాబండ్ల య బడినవి.

క్రొత్త ఇమాము నేర్పరుచుట:— లాహోరులోని హవా సున్నీముతా నదివరకు ఇమామును తగ్గించి మరియొకని నాతని స్థానమున నియమించునట్లు అజమాని ఇస్లామియా సంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఈ సంఘమువారి కిట్టి అధికారము లేదని ఆ ప్రాంత ఇమాముగారి తుక్రవారము మామూలు ప్రకారము ప్రార్థన జరిపెను దీనివలన కలవరము కలుగు నట్లున్నది.

అండమాన్ దీవుల పరిపాలన:— నై విమయమున ఇండియా దొరతనమువారు చేసిన నూతనములు దొరతనము వారి అనుమతి బడచినవి. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము ఎత్తి చేయుటకును. వేరువేరు మండలములనుండు ఉద్యోగు లిచ్చట కొంతకొంతకాలము పరిపాలింతురు. తరువాత తమ ఉద్యోగములకు పోవుదురు. ఇట్లు చేసినయెడల అండమాన్ దీవుల పరిపాలనము అభివృద్ధిజేయవలసి తలచుచున్నారు.

ఫెరోకీలోని ఇటుకల కర్మాగారము:— మల చారులో ఫెరోకీలో హెంట్ ఇటుకలకర్మాగార మును పరిశ్రమ శాల యొకటి గలదు. ఇచ్చట చాలమంది పనివాండ్లు పని చేయుచున్నారు. ఈ కర్మాగారముయొక్క యజమానులు జర్మను లగుటచే దొరతనమువారు దానిని మూసివేయించ వలసి వచ్చినది. అట్లు మూసివేయుటవలన చాలమందికి జీవనావారము పోవునని ప్రజలు కలకత్తరు గాకి విన్నవించుకొనిరి. ఆ కర్మాగారము నొక యంగ్ల దేశీయును నడపించు ననియు మూసివేయబడదనియు తెలియుచున్నది.

ఒక ఉద్యోగిని గొల్తుట.

లాహోరు తలాలాఫీసులో తొత్తివార్తా శాఖయందు పనిచేయుచుండిన ఒక ఉద్యోగి 24-8-15 తేదీ మధ్యాహ్నమున ఆకచ్చేరి తాలూకా ప్రెమిటీపురు తనకాలిజోడుతో తిన్నెను. అందుచే వానికి గాయములు బలముగతగిలెను. ప్రెమిటీపురుదే తొడపై 1/3 అంగుళము పొడవున వెడల్పున 1/4 అంగుళమున ఒక గాయము కలదనియు, ఎడమభుజు వెనుక భాగమంతయు వాదయందెరియియు, యీ గాయములు జోడు మేటలవలన కలిగినట్లు కనపడుచుండెనియు నివీలుస్థులుగా రు పరీక్షింపబడిరి. వీరికి నెలవిప్పుపడలెనని సర్దుకుగా రు నూదించిరి.

వంజాబు చార్జిత్రక సంఘసభ:— ఈ నెలలో జరుగు సభకు సర్ ఎడ్వర్డు మెక్ కింగు గారధ్యక్షత వహించెను. భూగర్భముల శోధకశాఖకు పరిశీలనాధికారి యగు డాక్టరు మూసరు గారు ప్రధానింతురు. వీరికొకట్టవచ్చును కలిపెట్టి అది పారిశ్రీక రాజ్యాంగమందొరములకు పోలి యున్నది మహాభారత యుద్ధో దానవుల నుండి ర. మ. లు వర్షిం ప బడిన వి ఆర్జన్వదీకి చక్కగా సరిపడి యున్నది. పారిశ్రీక దానవులని వాడిరి. కావ్యము పారిశ్రీక నొక తెగయని దీక్ష: శకున ప్రాయబడి యున్న మాట సత్యముగాన బుద్ధులకు ఆశోపడు నుగూడ పోల్చిరి. బాధ్యతకు హిందూ మతజ్యము సాంబుడు కొంతకుంది పారిశ్రీక మతగురువులకు తోడెచ్చెను. వారు ద్యాగలోదిగి నాకలమీద పోజులిపుత్రమున కేగిరి. ఇంద్రగుప్తుల కాలమునకును వీరు హిందూదేశమధ్యమునకు రాగిరియుండలేదని డాక్టరు మూసరుగారు నడిచెనది.

శవమును 2 కోజులు దహనముచేయునందు నుంచుట:— బొంబాయిలో బాప్తియను సిద్ధి గారి పరిచేయుచుండగ యొకరాయి యొకకూలివారిమీద ప్రెయిండింట్లకు చేవాడాక స్థిరముగ మృతినొందెను. ఆశోకును చాలకాలము వరకు అచటనే యుండిరి. దీనినిగూర్చి ప్రెస్టు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలోజూనునెల 10-11 తేదీలకు ప్రచురకరమున దురాచారము" అట్టికొక కొండ వ్యాసమును ప్రకటింపబడినది. దొరతనము వారించునైని అంతిద్వీకాలము పోలి ను వారాశోకునుచట ఉండెయ్యరాదని యీ సంగతి హిందూన 8 గంటలలోపున మహాపంచాయతీ వారు దేవటికి రాగలు గుననియు వచ్చుననియు గట్టియెక్కుము కలిగినపుడుతప్ప పోలి నువారు శవమును వెంటనే శవములయందు పోడికి కొని పోవలెననియు మరణ పంచాయతీ వారు ల విచారణ వెంటనే జరుగుటకేర్పాటు చేయబడవలెననియు దొరతనము వారు పోలిను కమిషనరు గారికి తెలిపిరి.

సంయుక్త పరగణాలలో వరదలు:— ఈ నెల 1 వ తేదీ రాత్రి గోమతివనకి వరద వచ్చింది. గోండ్లు మునిగి పోయినది. నదియంతట పొంగుచున్నది. చతురమంజుల సొద 1894 వ సంవత్సరమునవచ్చిన గొప్ప వరద ఎత్తుకి 20 అంగుళములుమాత్రమే నీరు క్రొచ్చుగానున్నది. నదీకట్టర కాలువ పాలులను తెగవేసి పారుచున్నది. దొరతనమువారి రాజమందిర సమీపముననున్న వంతెన కొట్టుకొనిపోయినది ఎడమప్రక్కనున్న ఇండ్లు మునిగిపోయినవి. చాలమంది పౌరులు బాధితులగు ప్రజలకు సహాయము చేయుచున్నారు. వెళ్ళు

మండి ప్రజలు దిక్కులేక అల్లాడు చున్నారు. గోండ్లును లలో ప్రజలు కోర్కెమీదనే పండుకొనుచున్నారు. గోండ్లు తమకు కాణములను కాళి చేసి వీడులగుననియును కిచ్చుచున్నారు. ప్రభువ్యవస్థాపకులు మోటారుబండ్లలోను మోటారునాకలలోను తిరుగుచు చేయుట సహాయంతయు చేయుచున్నారు. 200 మంది చనిపోయినది కడంతిగలదు. 20 మంది చనిపోయినది యుద్యోగులు ప్రకటించిరి.

కలకత్తా మ్యూనిసిపల్ బిల్లు:— ఇకలకు లెను ఆలోచనములలోనుండిన వైబిల్లులకు ఇండియా దొరతనమువారు అనుమతి నిసగిరి. వంగదేశపు చట్టసర్వాణ సభయందు యీ బిల్లును ప్రజలే వెట్టికంతకును యీబిల్లులోని విషయములు ప్రార్థిర తెలియవు, గాని ఈ ప్రద్యయమును వివరించుచు, ముఖ్య దీని ప్రతినిధుల ఏర్పాటుకు సమరపాటు వెంటిచ్చును. వంగదేశపు దొరతనమువారు ప్రయరించిరి తప్పవై యీబిల్లు ఆధారపడియుండునని నమ్ముచున్నారు. ఆధికారిని అధ్యక్షునిగ నియమించుటకును, పరిపాలుల నిర్వహించుటకును, కమిషనర్ల నేర్పరుచుటకును, ఉన్నతపరిపాలక సంఘము నేర్పరుచుటకు ఏర్పాటులు చేయుటకును, హాబీవారు కమిషనువారి నూతనముల నిర్వీలు గనునించుచున్నది. చెప్పేపురి పురపాలకసంఘమున గూర్చిన మరి ఒక బిల్లు అనుమతికాలమునకున్నును. రంగూను మ్యూనిసిపల్ కమిటీలో మార్పు చేయబడునట్లు తోచెను. ఇట్లు చేయుటకు అవకాశము లేదు.

ఒక ఖయ్యీ తప్పించుకొని పారిపోవుట:— యూస్మానహ కాలియగు ఖూబ్ వాజుకొన తప్పించుకొని పారి పోయెను. ఇతనిని పోలీసువారు ముట్టాడునంటి వకహాటునకు కొనిపోవుచుండిరి. వీరిగుత్తర బావతేమియు తెలియకాలేదు.

దాదాభాయి నారోజిగారి సభిరందించుట:— 91 వ జ్యునియము గాంధీగారిసంజులకు వారోజిగారి సభిరందించుటకు వెర్నోనకర్షకున్న వారి ముడిగములు 4-9-15 తేదీన కొంతమంది శ్రీమణి పోవుచును.

ఈ వారములు జరుపబోవు సభయందు శ్రీమణి బిల్లాఫి వృద్ధిని పోర్నాహపనవలసిన దని కోరుచు సర్ బిల్లియము వెడల్పున్న మొదలగు ప్రముఖులచే సంతకములు చేయబడి ఇండియామంత్రిగారికి పంపబడు ఆర్టికిరి దృక్పథము తీర్మానముకట్టి చేయబడును.

జపాను యుద్ధము. మిత్రమండలివారికి సహాయ మొనరించుట. లండను సెనైటరు 1:— కోమలో యుద్ధ జపానువారి రాయదారి జేసే వైయూపి అను కథకు చేజొంగి సందా మజావరమున నిట్లుచెప్పెను. 23-8-14 నుండి జపాను ప్రారంభ మయ్యెను. మేము మిత్రమండలి వారికి సహాయము చేయుట మానలేదు ఈ విషయమునుగూర్చి ప్రకటనము విస్తరించి చెప్పబడిన నేనకర్షవలె చుచ్చాను. ఈ విషయము, చేయుచున్నదియు, చేయుచువుననియు పర్యవేక్షించుట వెల్లడియైన తరువాత ఎల్లర ఆర్టికెయితులు హిందూవారు. మా మిత్రము మాగోరున నుటచే మేము వారి కవకీయ నుపకరించుము. వారకతా విషయమున నడిచుచున్న ప్రస్తావనైన కుడధము విశేషము సహాయ మొనర్చుటయే మా వారి ముఖ్యోక తమై యున్నది.

రుమేరియాలో యుద్ధము. లండను సెనైటరు 1:— తాల్యునుపరిపావులలో జర్మనులు సేనలనుండుట రాజకీయమువారి పొంగ్రామికముగాదని కొందరివలన జర్మనీవారి కంత్యుంజేత మంపించుట యుగము నిశ్చితమనియు సోఫియానుండి కోమకు తొలిసార్త వచ్చింది. యుద్ధము సేగముగానున్నది ప్రకటనమునకుమండ పోలకర్షులని జినిహా ట్రిబ్యూనువలెక ప్రాసీనది.

నూతన విమానములు. లండను సెనైటరు 1:— జర్మనులకన్న నెత్తునకు వ్యునిచేయు విమానములను జర్మనులు ప్రెడిపు హోకరలలో నేర్పరిచిరి. ఒక్కొక్కదానిలో 20 మంది కూర్చుండ వచ్చును. కని ప్రెస్టు సహోవరమున వీరిని పరీక్షించుచున్నారని యార్జింగు ఈప్తు పత్రికకు తెల్లెను విశేష ప్రాసెన.

సర్ లారెన్సు జి. కిర్క్యుగారి అధికారము:— శర్ లారెన్సు జి. కిర్క్యుగారు ఈనెల 2 వ తేదీన ముఖ్యమే కలకత్తా వైకొర్టులో బిల్లవన వ్యాసమున్నగా ముచేసెనది. వీరు 1909 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 10 తేదీన కిరవచ్చిరి. సర్వజన రంజనముగా పరిపాలించిరి. వీరిగూర్చి జరుగును.

[illegible]

THE GREAT WAR.

Allies' Tornado of Fire in the West.

WAR WITH RUMANIA IMMINENT: GERMANY'S ULTIMATUM.

Submarine Warfare to be Modified.

CONSUMMATE RUSSIAN STRATEGY.

RUSSIAN SUCCESS OVER TURKS IN CAUCASUS.

ACCIDENT TO "RANJL."

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Incessant Rain of Shells.

Germans Cowering in their Trenches.

LONDON, September 1. Yesterday was the fourth day of the incessant rain of shells on the German front in the west, which have been swept by a tornado of fire, day and night. Trenches, shelters, cantonments, and depots have been plastered with shells. The bombardment has been unique in duration and intensity. The Germans cowering in the trenches have not attempted for days past to show themselves.

Famous Aviator Killed.

The aviator Pegoud has been killed on the French front.

Why Germany Desired British Neutrality.

Anglo-German Negotiations in 1912 Explained.

LONDON, August 31. Owing to the publication of misleading German versions the British Foreign Office to-night issued a statement of the Anglo-German negotiations during 1912. The crucial point throughout was that Germany desired to obtain absolute British neutrality in all eventualities. The Foreign Office affirms that the German proposals meant that Germany in the event of a European conflict, remained free to support her friends, but Britain was forbidden to raise a finger in defence of hers. Germany could arrange with Austria to start hostilities, then Germany would support her ally as actually happened.

Britain, however, firmly refused to use the word "neutrality," realising that Germany, if a war broke out, would declare that it has been forced upon her and thus claim Britain's neutrality. Even to-day, in spite of the facts, Germany contends that the war was forced upon her.

Sir Edward Grey proposed that Britain should neither make nor join in an unprovoked attack on Germany. He further declared that aggression on Germany in no way entered nor would enter into the British policy. Nevertheless the Germans still hankered after a declaration of neutrality, saying that the British formula was insufficient, also intimating that the German Navy programme must proceed on the original lines. Then the negotiations ended with the hope of a mutual reduction of expenditure on armaments.

Press Comments on the Exposure.

Sir Edward Grey's exposure of Berlin's methods is considered to have finally nailed the German lie to the counter. The papers congratulate Sir Edward Grey on his skillful avoidance of the German trap. Sir Edward Grey has once more proved that the German object was not to secure peace in Europe but to give Germany a free hand.

Responsibility for the War.

A Striking Passage from Belgian Record.

ALLAHABAD, September 2. The London correspondent of the "Pioneer" cabled yesterday:—The "Daily Chronicle" has published extracts from the New Belgian Grey Book, showing that the Belgian Minister at Berlin wrote to His Government on the 26th July his opinion that the ultimatum to Serbia was a coup prepared in Berlin and executed by Vienna, the real intention being to deal a mortal blow to France and Russia in the hope that England would remain neutral. The writer added:—The German general staff succeeded in convincing the Kaiser that war with France and Russia was inevitable, and the moment was favourable to Germany who had completed the military reforms of 1912, but was unable indefinitely to maintain the armaments race, the war levy having shown the limit of her national wealth. Russia lacked railways, France big guns, the very arm that seemingly decides the fate of the future battles. England was paralysed by internal dissensions over the Irish quarrel. The writer deduced from the simultaneous refusal of Berlin, and the two Teutonic Governments the desire of Berlin and Vienna for immediate hostilities, and concluded the prospect of a European war has not made them hesitate an instant even if the desire to unchain it has not been the motive of their conduct.

Accident To Prince Ranjitsinghji.

LONDON, September 1. Prince Ranjitsinghji, while grouse shooting near Scarborough on a few days' leave from the front, was

accidentally shot in the face. His injuries are more painful than serious, and he has been removed to Leeds for treatment. He is now under the care of an eye specialist.

A Concession to America.

Christmas Goods to pass the Blockade.

LONDON, September 1. WASHINGTON.—The British Ambassador has informed the State Department that Britain is prepared to allow the passage through the blockade of certain goods purchased in Austria and Germany destined for the American Christmas trade.

Price of Flour in Britain.

LONDON, September 1. LIVERPOOL.—The price of flour has declined one and six pence during the week. It is now 38 shillings for 280 pounds.

The Indra Line.

LONDON, September 1. Messrs Holt have purchased the Indra steamship line. Obituary.

LONDON, September 1. The death of Lt. General Charles Goodfellow V. C. is announced.

FRANCE.

The Winter Campaign.

French War Minister Consults Generals.

LONDON, September 1. PARIS.—M. Millerand has returned from a visit to the front, where he consulted the Generals with reference to the measures with a view to a winter campaign.

Carpentier Again Injured.

LONDON, September 1. The French Boxer, Carpentier, Member of the Aviation Corps, has met with another accident. He fell while alighting in his machine and fractured his thigh.

Lively Artillery Action.

LONDON, September 1. PARIS.—A communique says. There have been somewhat lively artillery actions in Belgium, Artois, Northern Woevre and the forest of Apremont.

German Activity in the Vosges.

Fierce Night Attacks Repulsed.

LONDON, September 1. PARIS.—There have been numerous artillery actions throughout the night. A communique says that the Germans in Vosges carried on a bombardment with poison shells and then violently attacked Lingé and Schratzennele. We maintained our positions. In the evening a second fierce night attack was likewise repulsed.

Artillery Duels.

Activity of Aeroplanes.

LONDON, September 1. PARIS.—A communique reports continued artillery duels, particularly north of Arras. French artillery efficaciously bombarded the enemy trenches on Aisne and in Champagne. The Germans in Argonne repeatedly bombarded the French positions using guns and bomb throwers of all sizes, but all were silenced. Our aeroplanes bombarded, on the night of August 28, German establishments at Ostende and Middlekerke and the station at Thourout. Enemy aeroplanes bombarded Lunville, killing some civilians.

A Further Success in Cameroons.

Important Town Captured.

LONDON, September 1. The Press Bureau announces that the Government of Nigeria reports the occupation of the town of Gaschaka in the Cameroons. Our forces also on August 29th surprised the neighbouring enemy position and the enemy were forced to retreat.

TELEGRAMS.

RUSSIA

Great Russian Victory. Huge Captures in the Caucasus.

LONDON, August 31.

The Russians recently gained a victory in the Caucasus which was accompanied by the capture of vast booty. The communique records that 5,213 Turkish prisoners were taken and also twelve guns, sixteen machine guns and quantities of ammunition.

Fierce Russian Attack. The Fighting at Brest and Riga.

LONDON, September 1.

AMSTERDAM.—Interest in the Eastern Theatre centre around Riga and in the fierce Russian attack on General Mackensen eastward of Brest Litovsk. A Berlin communique says that General von Buelow belonging to Hindenburg's group, is still fighting for the bridge head at Friedrichstadt on the river Dwina some thirty miles south-eastward of Riga. This is evidence that the Russians are making a great resistance there.

Austro-Germans Suffer Serious Check.

RUSSIANS ATTACKING IN GALICIA.

German Failure in Riga District.

LONDON, September 2.

AMSTERDAM.—Austro-German forces have suffered serious check in Galicia northward of the important town of Brezany. A Berlin communique admits that the progress of their forces in this direction has been arrested at the River Strype by the counter-attacks strong Russian forces. Another feature is the magnificent resistance of the Russians south-eastward of Riga against General von Hindenburg's armies. The Germans have hitherto been unable to force the vital bridgehead southward of Friedrichstadt.

German Advance on Grodno.

LONDON, August 30.

AMSTERDAM.—A German communique indicates that the Germans are creeping towards Grodno and Vill these are still in Russian hands. The armies of Prince Leopold have crossed the Upper Narew, but General Mackensen admits that he is still fighting the Russian rearguards in front of Fripet Marshes.

German Methods in Poland.

Threats to Bankers and Trades.

LONDON, September 1.

The Germans are applying in Poland the same method as in Belgium. The Governor-General of Warsaw has issued a proclamation that banks and business houses refusing to do business with Germans will be closed and their owners sent to concentration camps. Any appeal to the Russian proclamations prohibiting trading with the enemy will be liable to five years' imprisonment.

The Germans in Warsaw.

The Governor's Threat.

LONDON, September 1.

The threat made by the Governor of Warsaw has been quickly put into execution. Thirty Russian banks have been arrested for refusing to accept German promissory notes and have been sent to concentration camps in Germany.

The Position Reviewed.

More Russian Successes.

LONDON, September 1.

PETROGRAD.—A communique says the Russians holding the offensive on the river Misa and have repulsed a German attempt to cross the Dwina northwest of Friedrichstadt. The Germans who crossed to the right bank have been driven back. The day and night attack of the Germans on August 22 was supported by a hurricane of artillery fire. They launched several furious attacks against the bridgehead, but all were repulsed, the enemy losing heavily. The Russians successfully assumed the offensive on the right bank of the river Vilna, and continue to hold the offensive between the latter and the Niemen. The Russians repulsed further attacks in Ligsk, Sidra and Gorodic regions. The Russians captured 200 prisoners in repulsing attacks on August 29 against Svinionka. The Austro-German troops in Galicia, after prolonged inactivity began a series of attacks on August 29 and 30 along the whole front, proceeded by a violent bombardment with heavy and light guns. The attacks were particularly fierce north of Zioczow. Eight attacks repulsed in Pomorzany and Zborow districts, and along the Strype front. All were repulsed with enormous losses to the enemy, who in some districts were obliged to retreat precipitately. The Russians delivered a big successful counter-attack on a wide front and captured thirty guns, twenty-four machine guns, and three thousand prisoners, half being Germans.

Changes in the Russian Command.

LONDON, September 2.

PETROGRAD. General Ruskay has been appointed Commander-in-Chief of the defensive armies in the northern region and General Yanushkevitch who is the Chief of the Staff of the Grand Duke Nicholas has been appointed assistant Viceroy of the Caucasus. He has replaced General Alexieff. The latter is reputed to possess one of the keenest intellects in the Russian army. A student soldier he is one of the discoverers of the campaign to the success of which in the initial stages in the south he largely contributed. The appointment of Ruskay shows that he has recovered from the severe illness which followed his historic exploits in the first half year of the war. General Yanushkevitch becomes practically the Commander-in-chief in the Caucasus. He is the youngest officer of his rank in Russia.

TELEGRAMS.

Russia's War Finance.

Without Fear As To The Expense.

LONDON, September 1. — A financial statement submitted to the House of Commons by the Government shows that the great war obligations, Government has incurred, amount to six hundred millions sterling. The statement predicts that in the future it would borrow money to continue the war to a victorious end, to the enormous expense. (Loud applause in the House). Russia was sufficiently rich to ensure the payment of her debts. The statement also predicted that, besides an internal loan, the probability of an important loan in the future. Russia had the greatest reserve of gold and held the greatest cover in gold for the war except perhaps Great Britain.

A Russian Report.

Situation Unchanged in Riga.

LONDON, September 1. — A communique says the enemy has been repulsed at the Dvinsk front, except at Friedrichshafen, which is practically unchanged.

Russian Advance

The Russian advance on the right bank of the Dvinsk, on August 30, four machine guns were captured.

The Russian advance on the right bank of the Dvinsk, on August 30, four machine guns were captured.

The Russian advance on the right bank of the Dvinsk, on August 30, four machine guns were captured.

The Russian advance on the right bank of the Dvinsk, on August 30, four machine guns were captured.

The Russian advance on the right bank of the Dvinsk, on August 30, four machine guns were captured.

ITALY.

Italians Capture Mountain Positions.

Sharpshooters Silence Machine Guns.

LONDON, September 1. — A communique says the Italians on the Asiatic front attacked the strong position of Monte S. Angelo, which the enemy, who thereupon opened artillery fire on the Italians' new positions, were nevertheless held and strengthened. A detachment of picked Italian sharpshooters approached the enemy's positions at Hlava on the Asiatic front, and silenced several machine guns and machine guns which had been annoying the Italians. A further advance is reported at other points. The Italians occupying Austrian trenches and machine guns and ammunition abandoned by the enemy.

Italian Munition Industry.

Important Proclamation.

LAHORE, September 1. — A communique from Rome states that a decree has been issued regulating the production of munitions in private factories. The organisation has been placed in the Ministry of War. Workmen can be conscripted in case of disputes, but are not to be sent to the front. — "C. and M. Gazette."

Secretary of State's Message.

SIMLA, September 2.

The Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated August 28, states: "The Italian offensive is being pressed forward on the eastern side of Trent and the progress has been made in the direction of Tolmino. Italian air raids, always directed against military objectives, continue successful."

JAPAN.

Japan And the War.

Co-operation With Allies.

LONDON, September 1. — Baron Hayashi, Japanese Ambassador in Rome, in an interview in Paris, said: "Since August 23 of last year, when we commenced hostilities, we have not ceased to co-operate with our allies. I am able to enlarge on the subject, but the world will be astonished when it is known what we are doing, and what we shall do. Our allies are our nearest neighbours, and we shall be most useful to them. The most ardent desire of Japan is to assist every day more closely in the progress of civilisation."

AUSTRALIA.

Australian War Loan.

MELBOURNE, September 1.

The first instalment of the war loan to the Government has been received.

The Australian Loan.

LONDON, September 1.

Mr. Fisher announced to-day that the Government had been subscribed to the first instalment of the war loan. The Government would give allotment to the first instalment.

TELEGRAMS.

NORWAY.

Cotton for Norway.

An Impending Agreement.

LONDON, September 1. — CHRISTIANA. — The delegates of the Norwegian Cotton Spinners sent to London telegraph that arrangements point to the conclusion of an agreement for the importation of cotton into Norway, despite the declaration of cotton as contraband.

RUMANIA.

War with Rumania Imminent.

Germany's Ultimatum.

LAHORE, September 2. — The following is a "Civil and Military Gazette cable": — London, 1st September: — While some writers continue to believe that the concentration of the Teutonic troops on the Balkan front is political and not military, a Sofia telegram received in Rome states that the Teuton powers have sent an ultimatum to Rumania concerning the passage of munitions. The "Geneva Tribune's" Bucharest correspondent states that declaration of war with Rumania is imminent and hostilities may precede the declaration.

MONTENEGRO.

Montenegrins Defeat Austrians.

Enemy Losses Heavily.

LONDON, September 2. — CETTINJE. — The Montenegrins have repulsed an Austrian infantry attack in the direction of Savino, Bedocole and Arebinji, inflicting heavy losses.

UNITED STATES.

Liners to be Warned Before Attack.

Germany Accepts American Principle.

LONDON, September 1. — WASHINGTON. — Count Bernstorff, acting on instructions from Berlin, has notified Mr. Lansing that Germany accepts the American principle that passenger liners must be warned before an attack is made by a submarine.

Modification of Submarine Warfare.

Count Bernstorff's Notification.

LONDON, September 2. — WASHINGTON. — Count Bernstorff's notification was made in response to a request for written confirmation of the oral communication made on August 27th: — It says that his instructions contain the following passage: — "Liners will not be sunk without warning, without ensuring the lives of non-combatants provided that the liners do not attempt to escape or resist."

Mr. Lansing's Note to the Press.

Mr. Lansing subsequently informed the Press that Germany had agreed to warn visit and search merchantmen before making an attack but the fact that the written communication is confined to the liners causes uneasiness in the American press which demands that neutrals on board all the vessels whether passengers or crew shall have the same treatment.

Views of the Press.

Both the English and the American papers connect the climb down with the statements of the Admiralty of August 26th and of Lord Selbourne on the following day and the impossibility of the German Government's revealing to the German people the failure of submarine blockade from which it had taught them to expect so much.

Von Tirpitz's Nervous Breakdown.

A Berlin telegram says that Admiral Von Tirpitz has had nervous breakdown necessitating a prolonged holiday.

British Exchange in New York.

LONDON, September 1.

There has been a fresh heavy fall of British exchange in New York, but it is believed that a plan has already been elaborated which will speedily remedy the situation.

Coal Crisis: Definite Settlement.

LONDON, September 1.

The coal crisis was definitely settled to-day. The conference of miners at Cardiff accepted the settlement proposals.

American Journalist Arrested.

LAHORE, September 1.

An American journalist, named Emerson, who re-entered Switzerland, was immediately arrested for stating in December that the British Minister at Berne had violated Swiss neutrality by observing Friedrichshafen from the Swiss shore of Lake Constance. — "C. and M. Gazette."

GERMANY.

German National Service.

Recent Alterations.

LONDON, September 1. — COPENHAGEN. — It is learnt from a trustworthy frontier source that the Reichstag's recent alterations in the national service law, which the German papers are forbidden to disclose, are really the most important measures of the whole war and will increase the age limit to fifty-four. The authorities are calling up all men who have been hitherto completely refused for physical reasons.

TELEGRAMS.

Germany Alone Responsible.

LAHORE, September 1.

The "Nieuws Van Den Dag," Amsterdam, concludes an article on the recent English and German statements thus: — "The guilt of all the grief Belgium is undeservedly suffering rests on the German Government, and on that Government alone." — "C. and M. Gazette."

Navy Dirigibles: A New German Invention.

LAHORE, September 2.

LONDON, 1st September. — The "Morning Post's" Berne correspondent states that Friedrichshafen has just provided several dirigibles differently shaped and more noisy than zeppelins carrying 20 men each. They are now being tried over Lake Constance. — "C. and M. Gazette Cable."

A Mockery.

Germany Thanked for Preserving Monuments.

LAHORE, September 1.

London, 1st September. — The "Exchange Telegraph Company's" Amsterdam Correspondent states that the German society for the protection and preservation of monuments has just held its session in Brussels, Baron Von Bissing presiding. A number of people thanked the German military authorities for the care the Army had taken of the Belgian, French and Galician monuments. The function ended with an excursion of Louvain, Malines, and Lierre.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 2.

The following telegram, dated the 31st August, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State: — "The Austro-German advance continues, particularly towards Vilna and Grodno, on the railway to Petrograd and towards Luck in the south. A Russian communique says that fighting on the west of Friedrichshafen continues with some stubbornness, and a German communique says that the Germans are fighting for bridgehead south of Friedrichshafen. Towards Dvinsk the Russians say there is no change of any importance, and at some points they took the offensive. Towards Vilna fighting continues on approximately the same front, but the enemy, having passed to the right bank of the Niemen in the region of Olita, attempted on the 29th August to advance eastward. On the rest of the front along the Middle Niemen and toward the south as far as the river Pripet, the Russian armies continue to retreat, covered by the rear guards, which on the 28th August repulsed the Germans in the region of Lipsk, inflicting heavy losses. A German communique says that the Germans stormed Lipsk on the 28th, 20 miles west of Grodno, and also reached several points on the eastern border northeast and east of Bialystok, and on the eastern border of the Bielowiez forest, northeast of Brest-Litvsk. Further south, heavy fighting is reported from the south of Kolbin. A Russian communique says that near Vladimir-Volynsky the enemy, having re-arranged their troops continued, on the 29th August, with a large force, the offensive towards Luck, to the north of which fighting took place on both sides of the Styry."

Dr. Spooner on Pre-Buddhist History.

SIMLA, September 1.

Sir Edward Maclagan will preside at the September meeting of the Punjab Historical Society at which Dr. Spooner, Superintendent Archaeological Department, will read a paper on the result of the excavation at Pataliputra. The lecture will re-open the discussion of the pre-Buddhist period of Indian History. Dr. Spooner claims to have discovered an architecture of pure Persian origin which strangely enough fully conforms to the description of architecture given in the "Mahabharat" of the palaces of the Danavas. He is of opinion that Danavas are Iranians and also that the Sakyas were a branch of the family as stated in the "Dipavamsa". Assuming this to be correct Dr. Spooner argues that both Buddha and Asoka were of Persian descent. This however in no way detracts the influence of Hinduism. On the contrary it enhances it, as Dr. Spooner is of opinion that Buddhism is the product of Hindu thought. Relying upon the Puranas Dr. Spooner points out that Sambha brought out a number of Iranian priests who landed at Dwarka and proceeded by the river, in the direction of Pataliputra. He emphasises that the political and social dominion of the Iranian kings were confined to the countries skirting the true Hindu world till Chandragupta's time when they rose to paramount power.

Indian Musical Instruments Wanted.

SIMLA, September 2.

The Secretary, Indian Soldiers' Fund, London, has written to the Indian Headquarters of St. John Ambulance Association for a good supply of Indian musical instruments including small drums of which Indians are so fond for various hospitals and depots and for regiments at the front.

The Indian Council will be glad if the Indian public can kindly assist them in meeting this request. Consignments of any size will be gratefully received. Labels for their free conveyance direct to War Gift's Depot, Waterloo Mansions Bombay, may be had on application to the headquarters of the Association, Simla.

TELEGRAMS.

Maharaja Holkar Gives a Lakhs of Rupees.

SIMLA, September 2.
His Highness the Maharaja Holkar of Indore has very generously offered Rs. 1-lakh for the provision of comforts for Indian troops on active service. The offer has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy.

The Andaman Commission.

Officers to be Selected from Various Provinces.

SIMLA, September 2.
Sanction has been given to the proposals of the Government of India for the reconstruction of the Andaman Commission. The present self-contained service will disappear and the Island will be officered from various provinces when these officers will work for a limited number of years and then revert to their respective provinces. This, it is hoped, will place the administration of the Andamans on a progressive basis.

Advances for Purchasing Motor Bicycles.

SIMLA, September 2.
The Secretary of State has authorised the Government of India and the Local Governments to grant advances to officers for purchase of motor bicycles subject to the following conditions:—

- (1) Pay of officer does not exceed Rs. 800.
- (2) Amount of advance does not exceed Rs. 1,000.

Alien Enemies Prohibited from Visiting Simla.

SIMLA, September 2.
The following Press communique is issued:—
Under the provisions of section 19 of the Foreigners Act the Lieutenant-Governor of Punjab is pleased to prohibit all hostile foreigners from visiting the town of Simla without a licence granted by the Chief Secretary to the Punjab Government.

Investiture Ceremony.

SIMLA, September 2.
His Excellency the Viceroy will informally invest the Hon. Maharaja Sir Kameswar Singh Bahadur of Darbhanga with the insignia of the G. C. I. E., and the Hon. Lieutenant-Colonel Sir John Ramsay C. S. I. Agent to the Governor-General and Chief Commissioner, Baluchistan with the insignia of the K. C. I. E., before dinner to-night.

Lord Suffolk arrived at the Viceregal Lodge to-day as the guest of H. E. the Viceroy.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 2.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—
1st September.—Germans have progressed slightly but advance is being obstinately held by Russians. Field Marshal Hindenburg's main offensive has swung round from east to north towards the Riga Dvinsk railway. The Russian communique says that in the Riga region on the night of the 29th August the enemy began the offensive from Grosssekau, aught railway northwards but were held by the Russians on the river Misa. The German attempt to cross Dwina northwest of Friedrichstadt was repulsed and the Germans who had crossed were dislodged from the right bank. Germans supported by a hurricane of artillery fire also made desperate attacks on the bridge head near Friedr. chstadt on the 29th and 30th August but all attacks were repulsed with great losses to the enemy. On the right bank of the Vilia the Russians have taken the offensive and between the Vilia and the Niemen they continue to hold the enemy's offensive. On upper Bobr the Russians were again repulsed. The German attacked in the district of Lipsk during 29th and 30th August between Grodna and Gorodzie 23 miles east of Bialystock generally speaking nothing important occurred.
A German Communique says:—The Germans crossed Upper Narew at several places and are advancing towards Prushany.

CALCUTTA.

The last day on the Bench.

CALCUTTA, September 2.
To-day will be the last day in which Sir Lawrence Jenkins will sit the High Court as Chief Justice. Since his appointment in April 1909 Sir Lawrence has laboured hard to the great satisfaction of all, and references will be made to his services.

Sir S. P. Sinha Accepts Presidentship.

CALCUTTA, September 2.
It is understood that the Hon'ble Sir S. P. Sinha has been formally asked by the Reception Committee of the ensuing session of the National Congress to be its President at Bombay. He has accepted the offer.
Sir S. P. Sinha will shortly proceed to Darjeeling to spend the long vacation of the Calcutta High Court.

CALCUTTA HIGH COURT.

The Long Vacation.

Sir Lawrence Jenkins Bids Good-Bye.

CALCUTTA, September 2.
The annual long vacation of the Calcutta High Court commences from to-morrow and the court was exceptionally busy to-day. It re-opens on 19th November. All the Judges are leaving Calcutta to spend their holidays some to hill stations, some to sea side and some are leaving for England. Among those who are proceeding Home include Justices Woodroffe, Chitty and Richardson. Sir Lawrence Jenkins, retiring Chief Justice, attended Court to-day for the last time. Before he left the premises he went round the Court and said good-bye to many of the old members of the Bar and visited the library and other places. Howrah station this evening was crowded when a very large number of members of the legal profession, Judges of the High Court and leading men of the city assembled to say good-bye to the Chief Justice. Before the train left he talked with several gentlemen. He was profusely garlanded and before the train steamed out cheering cheers were given.

We Bless Sir L. Jenkin's Name.

BOMBAY, September 3.
The "Bombay Chronicle" in an appreciative note on Sir Lawrence Jenkins says:—"We in Bombay have especial reason to endorse all that was said by eminent men in Bengal on Monday in appreciation of the services of this great and good Judge and any movement for erecting a permanent memorial to him should receive active and generous support here. But a more lasting memorial than that of bronze or stone to such distinguished Englishmen who have served this country is the feeling of gratitude and affection with which coming generations of Indians will remember and bless their names."

Lord Carmichael's Noble Speech.

ON THE DUTIES OF A FEARLESS GOVERNOR.

A Tribute to the People of Bengal.

CALCUTTA, September 3.
H. E. Lord Carmichael, in reply to an address at Kishinagar, made a very interesting speech in the course of which His Excellency referred to the difficulties that Governors who came out to India usually comparatively late in life in acquiring knowledge of India and an insight into the state of things without which all their endeavours would be void. He had tried, if only with a small amount of success, to acquire that knowledge, and what he had learnt was learnt through the kindness and patience of those whom he had met. His Excellency's Officers, both Englishmen and Indians, had been patient with him when he betrayed deplorable ignorance. They had told him how things struck them, and had, even when they differed from him, paused to consider whether there was not something in what he had said. They interpreted to His Excellency correctly the views of those who had no direct means of letting him know of their views, and to those whom His Excellency met on his tours and who were not government servants, he was deeply grateful, for they had spoken to him with a personal knowledge which was always valuable.

About a Governor acting independently for himself and in spite of influences to the contrary, His Excellency had something interesting to say. Observed His Excellency: "A Governor, even the least distinguished and the most common place Governor, must often give weight to his own judgment. Sometimes he may even feel justified in acting on it whatever others say. The man who shirks that would not be fit to be a Governor, and his judgment may at times seem strange to his Officers or to those whom he governs. But a Governor, even though he may be more experienced and more brilliant than men chosen as Governors are likely to be, will never, I feel sure, be unwilling to listen to those who are prepared to speak to him of things which they personally know, and I hope the people of Bengal will remember that and will do their best to give their Governor a chance of helping Bengal by helping him to understand what Bengal really is and what her people really are."

His Excellency then proceeded to deal with the local topics of the Bengalis, "an intelligent people and industrious, with quick emotions and generous impulses", and incidentally referred touchingly to what the benign British Government had done, and had still to do. "It is with a view," continued His Excellency with reference to his tours, "to making co-operation between the Government and the people easier that a Governor undertakes his tours. They are, I admit, sometimes tiring, and occasionally even trying to one's health and temper, but they give great pleasure to the Governor for they teach him how loyal he is, how industrious, how anxious to make the best of his position, how they are not without advantage to the people to teach the Governor how real are the needs of the people and how difficult it often is for them to do what would greatly benefit them. If only they could do it, it only he can by exchanging with them get to understand his Officers and the people whom he governs, and can along with them arrive at a means of supplying some of those needs and securing some of those benefits, I am sure that every Governor will always gladly visit as many places as possible, and this quite apart from the pleasure he can everywhere look for from the warm welcome such as that for which I now once again heartily thank you and which will itself amply recompense him for any little difficulties he may meet with."

Motor Ambulances Presented.

To Lady Carmichael.

CALCUTTA, September 2.
Lord and Lady Carmichael visited Chinsurah this morning when seven motor ambulances provided by the Hugly District centre of the St. John Ambulance Association for service at front were presented to Lady Carmichael. These motor ambulances are intended for Indian troops at the front and have stretchers on upper and lower chambers.

The Calcutta Municipal Bill.

An Enlarged Council With a Non-Official President.

CALCUTTA, September 1.
The Government of India have given their general approval to the Calcutta Municipal Bill which has been under their consideration for some time. The details of this measure will not be definitely known till it is introduced in the Bengal Legislative Council, but it is understood to be modelled upon the circular letter which the Bengal Government issued outlining the scheme with provision for Moslem representation. There will be the non-official President, Commissioner of Works and a bigger Corporation.

This Bill gives effect to the recommendations of the House Commission. A Bill dealing with the Madras Corporation will come up in due course. As regards Rangoon there is no likelihood of a change in the Municipal Committee. There is practically no demand for it

A Professor Interned.

CALCUTTA, September 2.
It is announced that Professor Strauss of Calcutta University was sent yesterday morning to Ahmednagar for internment.

A Police Search.

CALCUTTA, September 2.
Messrs Denham, Te Gait and Lowman of the Calcutta C. I. D., made an elaborate house search to-day in the house of one Kishore Mohan Mukherjee in T. Daw's lane and several letters written by D. G. Mukherjee now in America were seized. The search lasted several hours but no arrest has yet been made.

PUNJAB.

Nikokar Dacoity Appeals

46 out of 81 Convicted Persons Acquitted.

LAHORE, September 1.
Justice Le Rossignol delivered recently judgment in the Nikokar Dacoity Case appeal from the orders of Mr. Dobson, Special Magistrate of Jhang who had convicted 81 out of 140 persons prosecuted before him. His Lordship held that the test of identification in the Court by name was obviously fallacious, whilst identification by sight alone was too dangerous a guide to follow and that the only safe course to adopt was to compare the names of the accused now named by witnesses in court with lists they gave to the Sub-Inspector immediately on his arrival, the identification before the Police being of the usual slipshod and unscientific character and its results worthless as a guide to the culpability of any person alleged to have been identified. The result of His Lordship's scrutiny was that the conviction of many of the appellants could not be upheld and finding the evidence unsatisfactory he accepted the appeals of and acquitted 46 accused and dismissed the appeals of the remaining except in the case of one whose conviction was confirmed but whose sentence of three years was in view of his age and infirmity reduced to one year's rigorous imprisonment.

Six Months for Absenting from Place of

Internment.

Accused's Appeal Dismissed.

LAHORE, September 1.
Justice Shadi Lal recently disposed of a criminal revision filed by one Mansa Singh returned emigrant of Barabing in Jullunder district. The revision was against the order of the Sessions Judge, Jullunder, who had rejected Mansa Singh's appeal from the order of Lala Sri Ram, Magistrate, convicting him under Section 21 (3) of Ordinance Act 5 of 1914 and sentencing him to 6 months' imprisonment for absenting himself from his village where he had been interned. The charge against the accused was that he left the village in defiance of the order and went to Phillour to look after his grandfather's health. Accused denied he ever absented himself from the village but was disbelieved both by the Magistrate and the Sessions Judge. His Lordship held that the petitioner was interned in his own village and that he left the village without permission and further that case was absolutely clear and seeing no reason to reduce the sentence His Lordship rejected his petition.

Can a Representative Body Dismiss an Imam?

LAHORE, September 1.
The Vernacular Mahammadan papers hotly discuss the question of the appointment of a new Imam for the Shahi Mosque, Lahore, in succession to the old one. The Anjuman-i-Islamia as the representative body of Mahammadans recently passed a resolution dispensing with the services of the old Imam and sanctioning the appointment of a new one. The Imam refused to acknowledge the Anjuman's decision against him as binding and conducted the last Friday's prayers as usual. The matter is becoming complicated and interesting.

An Anglo-Indian Telegraphist.

Kicks A Hindu Time Keeper With Boots.

LAHORE, September 1.
A local contemporary learns that on the afternoon of the 24th August an Anglo-Indian Telegraphist of the Lahore Telegraph Office assaulted a Hindu time-keeper and gave such severe kicks with his boot on his person that the time-keeper was wounded in several places. The Assistant Civil Surgeon of the Civil Dispensary certified that the wound on the right thigh of the time-keeper was 1-3 by 1-3 in length and breadth and 1-4 inch in depth and that the back part of his left shoulder was much swollen and that the wounds appear to have been inflicted by the nails of the boot. The Doctor has recommended the grant of sick leave to the assaulted time-keeper.

A BOGUS COMPANY.

Action in America.

LAHORE, September 2.
The "Punjabee" publishes a cutting from an American magazine which states that Postmaster General Burleson has authorised issuance of fraud order against Actina Appliance Company of Kansas city. This action is based on the charge that this concern been using mails to sell worthless appliances for cure of diseases of eye, ear and throat. Mr. W. A. Lawer, solicitor for the Post-Office Department saw that this appliance was absolutely useless as a curative agent in any of diseases listed above. The Postmaster at Kansas city reports that Actina Appliance Company has been receiving an average of fifty seven pieces of mail daily. This news has created considerable interest in Punjab as this Company has its sole agency for India in Baitia district, Gardaspur and the appliance is being elaborately hoodwinked by extensive advertisements throughout India.

The 'Bulletin' to be Sold at Quarter Anna.

LAHORE, September 2.
The Proprietors of the Urdu "Bulletin" announce that from Friday the paper will be sold for quarter anna instead of half anna.

Prisoners Escape

LAHORE, September 2.
Shujwal an under trial prisoner who was being conveyed under police custody from Multan to Wazirabad along with the notorious Musla is also reported to have escaped. No clue of either is at present.

TELEGRAMS:

The Hindu College Authorities
Collect Rs. 50,000.

DELHI, September 2.

Raj Kedar Nath, Secretary of the Hindu College, Delhi, writes to the Press that Rs. 50,000 have been collected as required by the University.

Criminal Assault on a Girl.
Four Accused Persons Sentenced.

LAHORE, September 2.

In the Mirawal alleged criminal assault case in which a Hindu girl of the village Mirawal in Sialkot District had complained against 9 Mohammedans of the same village of having forcibly dragged her from the house of her mother, took her to Nalla an outside village by force, where she further alleged she was detained and a criminal assault was committed on her. The District Magistrate of Sialkot had charged seven men with rioting and wrongful confinement of woman under sections, 149 and 342 I. P. C. He has now passed orders convicting four of them and sentencing them to 6 months rigorous imprisonment each together with a fine of Rs. 200 to one and Rs. 100 each to two of the accused or in default to 3 months' rigorous imprisonment each. The remaining 3 accused have been discharged.

Obscene Writing.
An Editor Charged.

LAHORE, September 2.

It is reported that the police raided the office of the "Hale monthly Journal" issued from Kunjah in the Gujrat District and took away all copies of a certain number of a journal containing an alleged obscene advertisement. The Editor has been accused of obscene writing.

A Cold-blooded Murder
Accused Acquitted.

LAHORE, September 2.

In the double murder of an old man and a girl alleged to have taken place at Daulatpur in the Kangra district it is understood that the accused have been acquitted by Mr. Knollys Sessions Judge who thinks that the persons accused were innocent. This cold-blooded murder has created a great sensation.

UNITED PROVINCES.

The Havoc of Floods in U. P.
200 Persons Believed Dead.

LUCKNOW, September 2.

Last night the Gomti flood terribly increased and the road was submerged under water over a long distance. The river is still rising and anxiety is felt everywhere. At Chattermanzi the river is only about 20 inches below the high water level of 1894. The Naziruddin Canal has swelled into an angry river carrying trees, boulders and cattle wrecking the bridge near the Government House, flooding the houses on the west bank. Distress is everywhere appalling but several citizens are giving help. Villagers sleep on roadsides. Some shops have been vacated for them to occupy. Thanks to the officials they did everything they could to help the sufferers racing about in motor-cars and motor-boats. Rumour has it that the number of casualties was about 200. 20 cases are officially reported from few parts of Lucknow and more reports are yet to be received from many other parts.

A Hundred Persons Killed.

Enquiry shows that in the wreck of the Esabella Thorton College and Municipal School due to the flood more than hundred lives were lost. The whole of a suburban village continues to be under water. The Railway, both the Metre Gauge and Broad Gauge lines between Margawarna and Cawnpur are breached. Floods in the Gomti have not yet subsided.

14 Inches of Rain.

A Thousand Houses Collapse.

CAWNPUR, September 2.

Incessant rain fell for over 48 hours recording 14 inches, and nearly 1000 houses wholly or partially collapsed. Some persons were injured causing great distress.

European Professors Belaboured with Sticks.
Policemen's Rash Act.

LUCKNOW, September 2.

An unfortunate scuffle ensued between the Ambulance students of Canning College and the policemen while rendering assistance to the distressed suffering from the flood. Two policemen are said to have forcefully demanded the students to give them their boats which they refused when a fight ensued in which one policeman was brought down while the other ran to the police line. The Policemen with "lathis" entered the Canning College boarding house when the students ran upstairs and the watchman brought professors from their bungalows near by. The policemen severely dealt with the professor using lathis freely with the result that Professor Smith is seriously wounded on head and Professor Ward on hand.

BURMA.

Two Sikh Soldiers Highly Honoured.
For Capturing a Seditious.

RANGOON, September 3.

The Burma Divisional Orders by Major-General H. A. Raitt, dated May 30, 1915, contain the following under the heading "Honours and Rewards": The Divisional Commander has great pleasure in bringing to the notice of the Division the loyal and gallant service of Jemadar Santa Singh and No. 820 (now Havildar) Maghi Singh of the 23rd (Durant) Mountain Battery in capturing a notorious seditious who approached them with disloyal proposals. The man was armed with two fully loaded automatic pistols and it is due to the prompt and full action of the Jemadar Santa Singh and Havildar Maghi Singh that the capture was safely effected. It is a base and cowardly action for any man to tempt soldiers to

break their oath and be false to their salt. The penalty is death to a soldier who even conceals knowledge of treason. The man who places soldiers in such a position therefore deserves no mercy at their hands. Gunner Maghi Singh has been promoted to Havildar for his service and the Divisional Commander is bringing the names of both him and Jemadar Santa Singh to the notice of His Excellency the Commander-in-Chief. The police authorities have paid them Rs 500 for their services. This Order is to be repeated in all regimental orders.

Police Constable Becomes a Robber.
Gets Four Years.

RANGOON, September 3.

Judgment was passed yesterday by the District Magistrate in the case in which he found Suboh Khan, lately a constable attached to Pansodan Police Station, guilty of having on 21st August robbed a Japanese sailor F. Inoue of Rs. 9. The complainant had slept in Fythche Square and was awakened by the accused who searched him and robbed him of the money. His Worship said that the accused's accomplices Constables Po Dwe and Namur Singh were sent up as witnesses against him. He thought the accomplices should have been sent up too as accused. The gravity of the offence by an officer whose first duty it was to protect the public was a point which needed no labelling. This was the second police constable he had convicted for robbery this year. He sentenced the accused to 4 years' rigorous imprisonment.

BOMBAY.

Dadabhai Naoroji's Birthday.

BOMBAY, September 1.

A meeting of the Parsi, Hindu and Christian ladies of Bombay will be held at Madhava Baugh on 4th September to celebrate Dadabhai Naoroji's birthday when Mrs. Sarojini Naidu will preside and deliver an address.

To Congratulate the Grand old Man.

BOMBAY, September 2.

A deputation of prominent Hindu, Parsi and Mahomedan ladies including Mrs. Sarojini Naidu will wait upon Mr. Dadabhai Naoroji at his residence at Versova, a suburb of Bombay on the 4th September to congratulate Mr. Naoroji on his 21st birthday.

Female Education in India.

At a meeting of the Indian ladies in honour of Dadabhai's birthday a resolution will be submitted supporting a memorial to be sent to the Secretary of State for India for encouraging the education of women in India which has been signed by Sir William Wedderburn and other leading gentlemen and ladies of England.

Hindu Sanitarium at Deolali.

BOMBAY, September 2.

A Hindu Sanitarium has been recently opened at Deolali. The building was erected at a cost of Rs. 90,000 out of Rs. 2,00,000 bequeathed by the late Bhagwandas Narottamas, the remaining one lakh and ten thousand having been spent on a sanitarium at Varsova in March 1914.

A 'Monstrous Scandal'.

Government Press Note.

BOMBAY, September 2.

The following Press note has been issued. The attention of the Government was drawn to an article headed "A monstrous scandal" which appeared in the issue of the "Times of India" dated 10th and 11th June 1915. Careful enquiry has been made into the causes of delay in removing the body of a coolie who was accidentally killed by a stone falling from the upper part of a building in Bastion Road in Bombay city. As a result of the enquiry the Commissioner of Police Bombay, has now been informed that in the opinion of the Government the police were wrong in allowing the body to remain where it was for such a length of time. It has been laid down that the Police should in future remove bodies to mortuary with the least possible delay unless it is quite certain that the Coroner can and will attend within three hours from the time of the accident to hold an inquest on the spot. Steps have been taken to ensure the prompt holding of inquests by the Coroner in future.

The Bombay Governor Plays Cricket.

Makes 22 Runs.

BOMBAY, September 1.

A very interesting match was played at Poona between the Governor's Team and the Ferguson College when the latter was defeated by 23 runs. His Excellency played well and scored 22 runs. His Excellency's team made a total of 103 against which the College team could only make 80.

The Jame-Jamshed Appeal.

BOMBAY, September 1.

On the appellate side of the Bombay High Court the Hon'ble Sir Stanley Bachelor and Mr. Haywood admitted the appeal of Mr. J. B. Marzban, Proprietor and Editor of the Jame-Jamshed who were convicted and sentenced to pay a fine of Rs. 100 and Rs. 600 respectively. Mr. Strangman appeared for the appellants and asked for admission of the appeal which was granted.

Rs. 10,000 for a Free School.

BOMBAY, September 2.

Seth Cooverji Khimji who recently died at Karachi has bequeathed Rs 10,000 (ten thousand) for a free school for the Lohana boys of Karachi.

A Great Parsi Scholar's Death.

BOMBAY, September 2.

Shamsul Alma Sheriarji Dadabhai Bharoocha, a Parsi scholar of Avesta, Pehlvi and Sanskrit died this morning. Mr. Bharoocha was one of the early Parsi scholars who had studied Avesta and Pehlvi and thrown great light on the religious literature with the aid of philology. He was a voluminous writer on Zoroastrian religion. He gave numerous lectures on Parsi religion and was an active member of Rahnoomai Sabha, started 60 years ago by some Parsi reformers including Dadabhai Naoroji and others.

Annual Police Report.

Reference to War and Unrest.

BOMBAY, September 2.

A resolution reviewing the Annual Police Report for the City of Bombay for 1914 says that after the outbreak of war the majority of Trans-Frontier Pathans were deported in order to safeguard the City against lawlessness and to allay the uneasiness prevalent owing to sudden rise in prices. Much information had to be collected and precautions taken by the Police with reference to alien enemy and a large number of miscellaneous tasks had to be performed. Notices were inserted in newspapers calling upon the general public to volunteer as Special Constables. It is satisfactory indication of the public spirit of the City that 500 persons drawn from all communities came to the Head Police Office and offered their services in answer to the appeal. It was eventually, however, found unnecessary to employ them. There was some unrest in the Mill district at the time but this was discounted by public-spirited labours of certain Indian gentlemen, acting as volunteer intermediaries between the Commissioner of Police and the mill hands.

All-India Congress Committee Meeting.

BOMBAY, September 2.

No date has yet been fixed for holding the meeting of the All-India Congress Committee at Bombay and the question is now the subject of Correspondence among the Provincial Congress Committees and the joint General Secretaries of the Congress. It is pretty certain that some convenient date will be fixed.

ASSAM.

The Hill Railway.

A Survey Recommended.

CALCUTTA, September 2.

It is understood that Sir Edward Gales, Engineer-in-Chief, Sara Bridge, has been commissioned to inspect the whole Hill Section and to draw up a definite plan. He will, it is said, inspect the Megna river at Asuganj Bhairab to see if a bridge across it at the point is both feasible and workable from a business point of view. It is said that if the Engineers and expert opinion do not advise the construction of the hill section a new route to Assam will be opened up via the west bank of the Brahmaputra river from Bahadurabad to Gauhati. It will tap new tracts of unopened country. The line will traverse plain lands and is expected to be paying.

EAST BENGAL.

Rs. 2,25,000 for Agricultural Loans

CALCUTTA, September 1.

Out of a total grant of 6½ lakhs of rupees received from the Government of India as takavi loans the Bengal Government have given Rs. 2,25,000 to the Commissioner of the Chittagong Division for agricultural loans in Tipperah.

SOUTH INDIA.

Henke's Tile Works Not To Be Closed

Workers Assured.

CALCUTTA, September 2.

Regarding the memorial submitted to the Collector of Malabar by hundreds of workers and dependants expressing dismay at the prospect of Henke's Tile Works, Calicut, being closed in pursuance of the Government policy towards enemy firms, it transpires that there need fortunately be no cause for anxiety. An Englishman interested in the firm is controlling the Works and the workers are not likely to suffer.

Sir C. Sankaran Nair At Calicut.

CALICUT, September 2.

Sir Sankaran Nair arrived here last night and stays with the Hon'ble Mr. Raman Menon. He visits the Pattambi Sanskrit College on the 5th and attends, as already announced, the Jubilee celebration of the Angadipuram school on the 7th.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

Roerto may fall at any time.

LAHORE, September 1.

The following is the "C. and M. Gazette's" special cable. The "Morning Post's" Special correspondent on the Trentino front says that Roerto, more perhaps than Trent is the strategic heart of Trentino and Italian pincers are closing thereon. Its capture may occur any day now.

Rumanian Officers Recalled.

LAHORE, September 2.

The following are "C & M" Gazette's cables:—London, 30th August. The Secolo's correspondent at Zurich states that Rumanian officers in Switzerland were recalled on the 25th August. These unable to start in three days were ordered to take the Brindisi route.

30 Lakhs Germans under Arms.

LAHORE, September 2.

London, 30th August.—It is confirmed from French sources that the German have little more than 3,000,000 men under arms and are suffering from equipment difficulties. (C. & M. Gazette Cable).

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

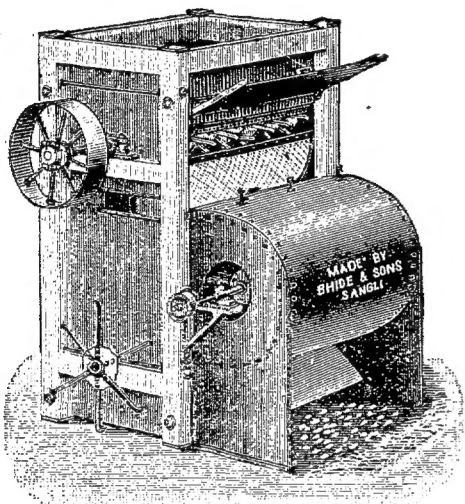
12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము. చెన్నై.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener

వేరు శనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినిందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరు శనగ కాయలను పగుల గొట్టటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపలి పప్పును పగులగొట్టకుండా శుభ్రముగా ఒలుచును బొంబాయి మదరాసు రాజధానులందు భాగముల ప్రశస్తి పొందినది.

మాయంత్రమును గొనట మిక్కిలి లాభకరము.

చిత్తేషములు తెలుగు కొన గోరిన ఇంగ్లీషులో మాట వ్రాయించును.

బైడె అందు సన్ను, సాంగ్లి, బొంబాయి

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల నెరుంగ శోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు వమ్మకముగల వారందరు వారి యాహలను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరజేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

నెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

అమాభాయి వాగ్భిజ్ ఫతల్,

కరంసాడ్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand. Kaira District.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

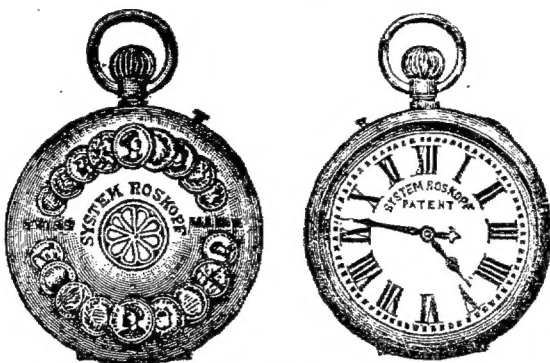

మా తామర తైలము

ము బిక్కడబ్బాను నాలుగు లకాలకు కొని నాలుగు గైడ సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మలముగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుగులకాల తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

ఈ తైలమును ఒక సారివాడిన నుఖపడగలరు. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు. అమృతాంజనం దిహి 6, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

పదునెనిమిది మెడలుతీసిన రాస్కొపు గడియారం. దీనికి 7 సం. వుత్తరవాడభక్తము యవ్వబడును.

ముందు. వెనుక.

ఈ గడియారముయొక్క వెనుక ప్రక్క 18 మెడలులు వేసి యుండును. దీనిని వేసుకొని పరుగెత్తినను ధుమికెనను గుట్టపు సవారి చేసినను నిలువకుండా నడుచును. వేలకొలది విక్రయము అవుతున్నది. మొరటుపనిచేయువారికి కూడ నిండా ఉపయోగపడును. దీని వెల గొలుసుతో చేరి రూ. 2-8-0. విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సాకారు పేట, మదరాసు.

స్టెర్న్స్ వైన్ ఆఫ్ కాన్స్టాన్టినోపల్

లోహములో గూడినది. పోయినట్టియు, నలసిన లగునట్టియు జనులకు యధా బలమొనంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, శక్తిని ముఖ్యముగా పెరిగించును. మందు యెండలలో నయితము తృప్తికరముగా పని చేయగలదు.

పన్నుకొత్త, పొంగు, నువ్వు, ధీనులకు బాగావర్చగల వికృతి యోషణము.

అన్ని మందుల మాపులలో నిక్రయించబడును.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణముగల వజ్ర గుళికలు నరపటుత్వము కారణములు వజ్రపుష్టి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహుళం శరీర వ్యాయామము వలనను, శక్తిని అమృతాంజనముదిహి 6, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు.

36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తప్పాల ఖర్చులు 0-8-0

రిజిస్టర్డ్ చేయబడిన "శకుంతలా" వెండుకెలు పెరుగు సుగంధ తైలము.

తాంబూలమృతం 22, కొండచిలుకలు 6, కాక్ నేషన్ బ్రాచి 1, పునగుడలీ 1, అత్తరబిల్ 1, వెరక 36 బహుమతులు త్వరపడుడు! కొద్దిప్రతులే గలవు! మంచిసమయము!

ఐరోపాఖండ యుదచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0. ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ దెలియునట్టి ముఖ్యతైలిని తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన వలనే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రపత్రిక ప్రతిదింబహుమతగా ముద్రించిన పుస్తకమిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. "నిజముగా విరోపాఖండమున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములకు అందగు చక్కగా నెరుంగుటకు జర్మని యుత్పత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయములిం దున్నవి. విరోపాఖండము: జర్మనుల సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమును దెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితరలెను. జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా హంగేరీల నిర్మాణము గతకాలమున ఐరోపాలో గలిగిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యుండిన వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యములో మాటుపాటులు జర్మని యేకాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారివిజృంభణము, రాజునమదము, గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనియుచేసిన పోటాపోటీలు బాల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు ఐరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రియా యొకరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రయత్నములు సార్వభౌములారంభించిన మహా యుద్ధవిస్తానములు గలవు. ఐరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణ సహితముగా నెరుగు నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కి చెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారి కీ విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి.యూలకమునబంపబడును. వెంట వెంటనే తమియ్యభాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో అర్థ పేజీలకు ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమలుగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా -- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక ! సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హింజాత్మ్యధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, పోరాటము, శిశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, యాంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు కొత్తమునందు కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము ముద్రింపబడినది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల యుద్ధములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యేకకారణములు పరోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ ప్రామాణ్యములు, నానిపటములు; 4. భిన్నరాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము నానిపటములు; 5. దుర్గగుల్మ నిర్మాణము నానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల ధీరగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రవేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర చందాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	మెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.
ఆంధ్రపత్రిక ప్రచురించు అడియంతోనూ రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) యుద్ధచరిత్రను ఆర్జించుట యాచిరము. ఆంధ్రప్రదేశ్ యా కాళం గము కలుగ వచ్చును.
ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు ఈ పన్ను ప్రయోజనాత్మకము ముద్రింపబడినది.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

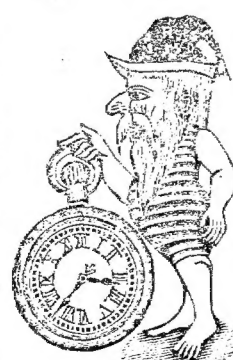
సనాతన సాహిత్య పరిల్ల

ఇది సనాతనసాహిత్య సత్పురుషులను మరియు సకల చరిత్రోగములను బాగుజేయును. కీర్తిపాట్లు, పాతపాపములు పోట్లు, శుభపాట్లు, రక్షణకారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయచును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడిరంతు తలకు పుష్టినిగలిగించును. సత్పురుషుడు కుదిరేయను. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన లోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన లోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా మెల రూ. 1-4-0.
కుముకుమందు:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు బుళి ముండు) సాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిపి మెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.
ప్రాప్తిరు:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గజక, ఫననవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0.
ఇది రోజు విక్రయించినది రూ. 2-0-0 ఇంత బావి క్రయముగా చెయ్యబడినందున ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశము ప్రకారము ప్రభుత్వం ద్వారా ఈ గడియారములకు ప్రత్యేకమైన ధర 1-15-0 గుర్తించును. ఈ గడియారములను ప్రభుత్వం సొంతగాను విక్రయించును. 5 సంవత్సరములకు గ్యారంటీ యివ్వబడును.
వేలు వేలు విక్రయము. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, జనరల్ మేజర్ చంటు, 3, ఇరుళప్పకొవ్వపేడి, మదరాసు

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦
మింకుమ పువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0
ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను తులం 1 కి రూ. 3-4-0
రసభస్మము తులం 1-కి అకాబ 0-10-0
అమృతాంజనేయ దీపో బొంబాయి ఆండ్ మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది పరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి
ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తెలిపబడుటయందు కథలవలె వర్ణింపబడును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు కి సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
తయారయి:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. వింతాడిపేట, మదరాసు అనివ్రాయుట.
నూతన రోమసంహారి. బేగంసాహిసోఫ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన తేహమందలి యే భాగమునందు రోమమును చెడుపులేక శుభముగా గండును. చర్మము యొక్క శుభ్రభావమెవరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. మెల రిబ్బలు పెట్రె 15-0-0 వి.సి. ఖర్చు4ల.

సవిననాటకము రసవంతము.
సంగీత వీరసేన విజయము.
ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రస ప్రధానముగు నాలుగంకముల చక్కని నాటకము. ఇదిపండిత పామరుల కెల్లరకును విశదమగునటుల సులభ శైలిని వ్రాయబడినది.
వలయువా రీదిగువ అగ్రాస్థులకు వ్రాసి తెప్పించు కొనవచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు కొను వారే భరించవలయును. 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమతిగా నియ్యబడును. దీని మెల రూ 0-8-0 లు.
ఆకుల పాపారావునాయుడు, కల్లివర్ రాజమండ్రి.
Or
పిల్లారి శెట్టి లక్ష్మీపతిరావునాయుడు, జనరల్ మేజర్ చంటు, కాకినాడ.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

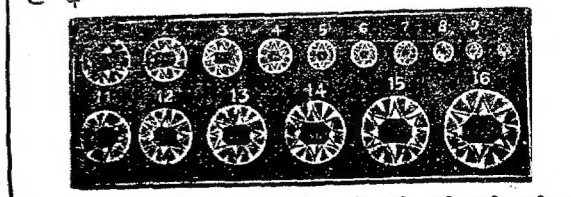
స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విస్తీర్ణ విశేషములను ఆ నేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక జేయును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనస్సుడును అతశ్చేతనముగా జనవలయును. ఈ పుస్తకమునకు మెలరేను. తలాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర ముఃశంకర్ గోవింద్రి, ఆతంకనిగ్రహ డిపార్టుమెంటు, 157 బ్రాడ్వే, 96 హాంటురోడు, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఉమ్మడి. తంజి నివాసము:- "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మాసైబలకు తగుమైనటుల ఇమిలేషన్ కెంపులున్న వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, వట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

ధరలేదు. దేశ హితము. పోస్టేజీలేదు. ఉచితము! ఆ యుర్వేదము. ఉచితము!!
ఆంగ్ల వైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులయందును మనకుగల అనుభవమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య భరితమైన వైద్య విద్య
అను పుస్తకము కొనువారికి ధరగాని పోస్టేజీగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:- రాజవైద్యనారాయణజీ శేకవడీ, 120 చీనాబజార్, మద్రాసు.